

အမှတ် ၁၅၊ ဇေယျသုခလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ
သင်္ဃန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

၀၉ ၄၅၀၆၂၃၃၇၊ ၀၉ ၄၅၀၆၂၃၃၄

sarpaymahar@gmail.com
www.facebook.com/maharsarpaypublishing
www.maharsarpay.com

ထုတ်ဝေခြင်း

စောင်ရေ

မျက်နှာပိုးပန်းချီ

ထုတ်ဝေသူ

ပုံနှိပ်သူ

စာစစ်

စာအုပ်ချုပ်

ဖြန့်ချိရေး

တန်ဖိုး

စတုတ္ထအကြိမ်

ဇန်နဝါရီလ၊ ၂၀၂၄ ခုနှစ်

၁၀၀၀

လင်းဝတ္ထု

ဒေါ်သိမ့်သူစိုး (၀၁၂၈၅)

ဦးစဉ်ပိုင်ပိုင် (နန်းသင်ပုဂ္ဂိုလ်-၀၀၄၄၁) ဝေပုံဝေပုံဝေပုံ

အမှတ်-၁၉၄-၁၉၆၊ ၃၉-လမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့

ချစ်ခိုင်စံ

ကိုမဲ (ငွေအိမ်စည်စာအုပ်ချုပ်လုပ်ငန်း) ဝေပုံဝေပုံဝေပုံ

မဟာစာပေ

အမှတ်-၁၅၂၊ လေးလမ်း၊ က-ရပ်ကွက်၊ သုဝဏ္ဏ၊ သန်းကျွန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့

ဖုန်း - ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၃၃ ၊ ၀၉၄၅၀၆၂၃၃၃၄

၁၃၀၀၀ ကျပ်

ကျော်အောင်

ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်တစ်ဆယ် ၊ ကျော်အောင်

ရန်ကုန်၊ မဟာစာပေ ၊ ၂၀၂၄

စာ ၄၁၉ ၊ ၂၀၁၅ x ၁၂၁၅ စင်တီ

(၄) ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်တစ်ဆယ်

ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်
တစ်ဆယ့်
ကျော်အောင်

THE TEN NOVELS AND THEIR AUTHORS

WILLIAM SOMERSET MAUGHAM

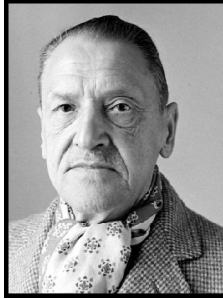
မ ဟာ စာ ပေ (စာ စဉ် - ၁၁၁)

မာတိကာ

	ဝိလျပ် ဆမ်းမားဆက်မွမ်	၇
	ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ	၁၀
	ဝတ္ထု အတတ်ပညာ	၁၃
၁။	ဟင်နရီဖီးလဒင်းနှင့် တွမ်ဂျွန်း	၃၉
	The History of Tom Jones, a Foundling by Henry Fielding (1749)	
၂။	ဂျိန်းအော်စတင်နှင့် မာနနှင့် အာဃာတ	၇၅
	Pride and Prejudice by Jane Austen (1813)	
၃။	စတင်ဒယ်နှင့် အနီနှင့်အနက်	၁၀၇
	The Red and The Black by Stendhal (1830)	
၄။	ဗားလဇက်နှင့် ဖခင် ဂိုရီယို	၁၄၇
	Le Père Goriot by Honoré de Balzac (1835)	
၅။	ချားဒစ်ကင်းနှင့် ဒေးဗစ်ကော့ပါးဖီး	၁၈၃
	David Copperfield by Charles Dickens (1849)	
၆။	ဖလောဗဲယားနှင့် မဒမ်ဗိုဗာရီ	၂၁၉
	Madame Bovary by Gustave Flaubert (1856)	
၇။	ဟာမင်းမဲလဗီးနှင့် မိုဗီဒစ်	၂၅၃
	Moby-Dick by Herman Melville (1851)	
၈။	အယ်မီလီဗရွန်တီနှင့် လေထန်ကုန်း	၂၈၃
	Wuthering Heights by Emily Borntë (1847)	
၉။	ဒွေစတာယက်စကီနှင့် ကာရာမာဇော့ ညီအစ်ကိုများ	၃၂၁
	The Brothers Karamazov by Dostoevsky (1880)	
၁၀။	တော်လစတိုင်းနှင့် စစ်နှင့်ငြိမ်းချမ်းရေး	၃၆၁
	War and Peace by Tolstoy (1869)	
	နိဂုံးစကား	၃၉၅
	ကိုယ်ရေးအကျဉ်း	၄၁၀

ဝီလျမ် ဆမ်းမားဆက် မွမ်

[၁၈၇၄-၁၉၆၅]

၁၈၇၄ တွင်မွေးသည်။ ပါရီမြို့တွင် ဆယ်နှစ်သားအထိနေသည်။ အင်္ဂလန်ပြည်ကင်တာဗာရီကျောင်းနှင့် ဟေဒယ်ဗတ်တက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့သည်။ နောင်သော် စိန့်သောမတ်ဆေးရုံးကြီးသို့ ဆရာဝန်လုပ်ရန် ဝင်ရောက်အမှုထမ်းသည်။

နှစ်ဆယ်ရာစုဦးတွင် ဆရာဝန်အလုပ်ကို စွန့်ကာ စာရေးခြင်းဖြင့် အသက်မွေးတော့မည်ဟု စာရေးဆရာလောကသို့ ခြေစုံပစ်ဝင်ခဲ့သည်။ သူ၏ ပထမဆုံးဝတ္ထုမှာ **လီဇာ**^၁ ဖြစ်သည်။ ယင်းကို ၂၃ နှစ်အရွယ်တွင် ရေးသည်။ သူ၏အကျော်ကြားဆုံးဝတ္ထုမှာ **လူ့နှောင်ကြိုး**^၂ ဖြစ်သည်။ လူ့ဘဝအတ္ထုပ္ပတ္တိတစ်စိတ်တစ်ပိုင်းကို ထိုဝတ္ထုတွင် ထင်ဟပ်ထားသည်။

‘ကျွန်တော့်အကြောင်းကို သိတဲ့လူနည်းတယ်။ သိတယ်ဆိုရင်လည်း စိတ်ကူးနဲ့မှန်းပြီး ကျွန်တော့်ကို သိထားတာပဲဖြစ်မယ်’ဟု မွမ်က ဆိုသည်။

မွမ်သည် လူ့လောကကို ပွဲကြည့်သူနေရာမှ အကဲခတ်သည်။ လူ့ဘဝတိုက်ပွဲတွင် ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ ပါဝင်သူမဟုတ်ဟု ဆိုကြသည်။

‘ကျွန်တော် စိတ်ဝင်စားတာက လမ်းပေါ်ကလူပဲ။ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတွေ၊ ကျော်ကြားတဲ့လူတွေဆီမှာ ကျွန်တော်လိုချင်တာမရနိုင်ဘူး။ လမ်းပေါ်က လူသာမန်တွေဆီမှာပဲ ဝတ္ထုဇာတ်လမ်းတွေရှိတယ်လို့ ကျွန်တော်ယုံကြည်တယ်’

၁။ Liza of Lambeth(1879) [သိပ္ပံစိုးလှ ဘာသာပြန်သည်]

၂။ Of Human Bondage(1915)

ဟု ဆိုသည်။

‘လူတစ်ယောက်အကြောင်း ဖတ်ကောင်းအောင် ရေးဖွဲ့နိုင်မယ့် ဇာတ်လမ်းရမှ အဲဒီလူနဲ့ ကျွန်တော် အပေါင်းအသင်းလုပ်တယ်’ဟူ၍လည်း ပြောသည်။

ထို့ကြောင့်ပင် စာပေဝေဖန်ရေးဆရာတို့က မွမ်ကို ‘ပုံပြောကောင်း သည့် စာရေးဆရာတစ်ယောက်’ဟု အကဲဖြတ်ကြသည်။ ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ပုံတွင် အရင်းခံသည်ဖြစ်ရာ မွမ်သည် ဝတ္ထုရေးဆရာကောင်းတစ်ယောက် ဖြစ်သည်ကို ကား လက်ခံကြသည်။ သို့သော်လည်း လူ့ဘဝအမြင်၊ လောကအမြင်တို့ ပီပြင်ပါရဲ့လားဟု သူ့စာများကို အကဲခတ်စရာ ရှိလာသည်။ ဤနေရာတွင် မွမ်၏အစွမ်းအစကို အကဲခတ်နိုင်သည်။ မွမ်၏ ဇာတ်ဆောင်များသည် လူနှင့် အများဆုံးတူသည်မှာ သံသယရှိစရာမရှိ။

လူ့နှောင်ကြီး ဝတ္ထုထဲမှ မီးလရက်ရောဂျားနှင့် **ရွှေပဇွန်** ဝတ္ထုထဲမှ ဆေဒီသွမ်မဆန်တို့မှာ စာဖတ်ပရိသတ်ရင်ထဲတွင် စွဲကျန်ရစ်ခဲ့ကြသည့် ဇာတ်ဆောင်များဖြစ်သည်။ **လူ့နှောင်ကြီး**ကို သူကိုယ်တိုင်ပြန်ဖတ်သည့် အခါ မျက်ရည်မကျဘဲ မနေနိုင်ဟုဆိုသည်။ **လီဇာ** ဝတ္ထုတွက်ပြီးနောက် လန်ဒန်ဇာတ်ရုံ လောကတွင် ပြဇာတ်များ ရေးသားရင်း အသက်မွေးသည်။ ကျော်ကြားလာသည်။ ပိုက်ဆံရလာသည်။ သူ့ကို ငွေနှောက်လိုက်သူဟု ဝေဖန်ရေးဆရာတို့က ဝေဖန် သည့်အခါ “ဟုတ်တယ်၊ ငွေဆိုတာလည်း တပ်မက်ချင်စရာပဲ မဟုတ်လား။ ငွေမရှိရင် လိုချင်တာမရဘူး”ဟု ခပ်တင်းတင်းပင်ဖြေသည်။

သို့သော် သူ့ကိုယ်သူ ဝေဖန်ရေးလုပ်သည့်အခါ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်တွင် သူ့နေရာအဆင့် ဘယ်လောက်မှာရှိသည်ကို သတ်မှတ်၍ ပြခဲ့သည်။

‘ပထမဆယ်နှစ်အတွင်းမှာ ကျွန်တော်ရေးခဲ့တဲ့ ဝတ္ထုတွေဟာ လေ့ကျင့်ခန်းတွေချည်းပဲ။ ကမ္ဘာကျော်စာရေးဆရာကြီး လေးယောက်ရှိတယ်။ ဗားလဇက်၊ ဒစ်ကင်း၊ တော်လစတိုင်း၊ ဒေါ့စတာယက်စကိုတို့ပဲ။ သူတို့ဟာ ကျော်ကြားတယ်၊ အရေးအသားကတော့ မကောင်းဘူး။ ဒါပေမဲ့ သူတို့ဟာ ဝတ္ထုထဲမှာ လူနဲ့တူတဲ့ဇာတ်ဆောင်တွေ အများအပြား ဖန်တီးခဲ့ကြတယ်။ ဒီတော့ ကျွန်တော့်အယူအဆပြောရရင် အရေးအသားဟာ ဒါလောက်အရေးမကြီးလှဘူး။

‘စတင်ဒယ်နဲ့ ဗော်လတိုင်းယာတို့ဟာ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင်မှာ ဒုတိယတန်း စားတွေထဲကပေါ့။ ကျွန်တော်ကလည်း အဲဒီဒုတိယတန်းမှာ ရှေ့နားက တစ်နေရာ လောက်တော့ရှိမှာပဲ။ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတချို့ဟာ ဖတ်ပြီး ခဏကြာရင်မေ့သွား

ဝီလျမ် ဆမ်းမားဆက် မွမ်

လောက်တော့ရှိမှာပဲ။ ကျွန်တော့်ဝတ္ထုတချို့ဟာ ဖတ်ပြီး ခဏကြာရင် မေ့သွားမယ့် ဝတ္ထုမျိုးတွေဆိုတာသိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော့် စိတ်ကြိုက်ဝတ္ထုတိုတချို့ကတော့ ဂန္ထဝင်မှာ ကျန်ခဲ့မှာသေချာတယ်။ ထိပ်တန်းက မဟုတ်ပေမဲ့ ဒါလောက်ဆိုလည်း မဆိုးလှပါဘူး’

ဤကား သူ့ကိုယ်သူ ဝေဖန်ရေးပင်ဖြစ်သည်။

ဝေဖန်ရေးဆရာအချို့က ဆမ်းမားဆက်မွမ်ကို ဝတ္ထုတိုအရာတွင် ထိပ်တန်းနေရာ၌ ပေးသည်။ မွမ်ကိုယ်တိုင်ကမူ သူ့ဆရာမှာ ပြင်သစ်စာရေးဆရာကြီး ဂီဒီပိုပက်ဆွန်းဖြစ်သည်ဟု ဝန်ခံသည်။

၁၉၆၅ တွင် ကွယ်လွန်သည့်အခါ သူ့စာအုပ်များကို စောင်ရေ ဆယ်သန်းအထိ ထုတ်ဝေပြီးဖြစ်သည်။ နှစ်ဆယ်ရာစုတွင်ကား သူ့ကို အကျော်ကြားဆုံး၊ အရေးနိုင်ဆုံး စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဟု မှတ်တမ်းတင်ကြလေသည်။

ဘာသာပြန်သူ၏ အမှာ

ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် တစ်ဆယ်^၁ မှာ အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ ဝီလျံစ်၊ ဆမ်းမား ဆက်မွမ်^၂ လက်ရာဖြစ်ပါသည်။ ကမ္ဘာကျော်ဝတ္ထုဆယ်ပုဒ်အကြောင်းကို စာရေးဆရာများ၏ ဘဝဖြစ်စဉ်တို့နှင့် ထင်ဟပ်ဟာ ဝေဖန်ဆန်းစစ် ပြထားပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ဝတ္ထုသဘောတရားတို့ကိုလည်း အခန်းတိုင်းလိုလိုမှာပင် ဆီလျော်ရာ၊ ဆီလျော်ရာထည့်သွင်းပြထားပါသည်။ ယင်းသို့ သဘောတရားကို ပြဆိုရာ၌ ပုံစံထုတ်၍ တစ်ပါတည်းပြပါသည်။ သည်ဝတ္ထုတွင် သည်ဇာတ်ဆောင်၏ အပြုအမူသည် သင့်၊ မသင့် စသည်ဖြင့် အကိုးအကား ထုတ်ကာပြသည်။ ပုံစံအားဖြင့် စတင်ဒယ်၏ အနီနှင့်အနက် ကို ဝေဖန်ရာတွင်-

‘သို့သော် အရေးကောင်း ဒိန်းဒေါင်းဖျက်ဆိုသလိုပင် ဝတ္ထု၏ ကောင်းခန်းရောက်နေမှ ဂျူလီယန်သည် ဝတ္ထုထဲတွင် အမှားတစ်ခုကို ကျူးလွန်သည်။ ...ဂျူလီယန်သည် ယောက်မမြင်းစီးထွက်လာသည်။ သူ့စရိုက်သည် ပျက်သွားသည်။...စတင်ဒယ်သည် မဟာအမှားကြီးတစ်ခုကို ကျူးလွန်လိုက်သည်။ သူ၏ ဝတ္ထုတွင် ဤဇာတ်သိမ်းခန်းသည် အပြစ်အနာအဆာကြီးတစ်ခု ဖြစ်သည်ကို အများက သဘောတူလက်ခံကြသည်’ဟု ဆိုသည်။

ဝတ္ထုကောင်းများအကြောင်းကို မပြောမီ ရှေးဦးစွာ ဆမ်းမားဆက်မွမ်သည် ဝတ္ထုအတတ်ပညာကို အချီးခံသည်။ ထိုအချီးတွင် ရေးသားဖော်ပြသည်တို့

၁။ The Ten Novels And Their Authors(1954)

(The World's Ten Greatest Novels/Great Novelists And Their Novels)

၂။ William Somerset Maugham (1874-1965)

မှာ ဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်သည့် သူ၏ အယူအဆများသာဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုဖတ်ခြင်း နှင့်ပတ်သက်၍ မွမ်က ဤသို့ဆိုသည်။

“ဝတ္ထုကို တာဝန်တစ်ရပ်အနေနှင့် ဘယ်သူမျှမဖတ်။ စာဖတ်သူသည် ဝတ္ထုကို သူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုလမ်းကို လွှဲပြောင်းပေးရန် ဖတ်ခြင်းဖြစ်သည်...။

ဝတ္ထုဖတ်ခြင်းအားဖြင့် ဗဟုသုတကြွယ်ဝစေနိုင်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်မှာ စာဖတ်သူများအား လမ်းမှားသို့ ပို့ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ဝတ္ထုရေးဆရာမှလွဲ၍ တခြားဘာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှဖြစ်ရန် မရှိပါ။ သူသည် ဝတ္ထုရေးဆရာကောင်းဖြစ်လျှင် လုံလောက်ပါပြီ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ပညာရပ်တစ်ခုခုတွင် ပါရဂူနီးပါး တတ်ကျွမ်းနေခဲ့လျှင် ဒုက္ခ ရောက်တတ်ပါသည်။”

ဝတ္ထုရေးဆရာသည် လူ ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် သူ့တွင် ဆန္ဒစွဲ မကင်းနိုင်ဟု မွမ်က ဆိုပါသည်။ လူသည် ဘက်လိုက်တတ်ပါသည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် လူဖြစ်လေရာ သူ ဘက်လိုက်ပုံဘက်လိုက်နည်းမှာ သူ ကျွမ်းကျင်သည့်ဝတ္ထုတွင် သူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တစ်ဆင့်ဖော်ပြသည့်ဇာတ်ဆောင်စရိုက်၊ ဇာတ်လမ်းဦးတည်ချက်တို့ကို ရွေးတတ်ပါသည်။ ယင်းတို့အားလုံးမှာ ဝတ္ထုရေးဆရာ၏ ဇာတိစိတ်နှင့် များစွာဆက်စပ်နေတတ်ပါသည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ဇာတ်ဆောင်ကို မိမိစိတ်ကြိုက် ရွေးချယ်တင်ပြကာ စာဖတ်သူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို ဆွဲဆောင်နိုင်ပါသည်။

တစ်ဖန် မွမ်က ဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ်ဆိုသည်မှာ ဤသို့ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာ ရွေးချယ်သည့်ဦးတည်ချက်သည် ကျယ်ပြန့်ရမည်။ အများစိတ်ဝင်စားနိုင်သည့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် အကြောင်းအရာဖြစ်ရမည်ဟု ဆိုပါသည်။ လူ့လောကတစ်ခုလုံး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည့် ဝတ္ထုမျိုး ဖြစ်ရမည်။ ရွေးချယ်သော အကြောင်းအရာသည် တာရှည်ခံရမည်ဟူ၍လည်း ညွှန်းထားပါသည်။

သို့တိုင်အောင် ကျောက်မျက်ရတနာတို့မှာ အပြစ်အနာအဆာ မကင်းနိုင်သည့်နည်းတူ ဝတ္ထုကောင်းဆိုသည်တွင်လည်း အပြစ်မကင်းနိုင်။ ပြီးပြည့်စုံခြင်းမရှိနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ မည်သည့်ဝတ္ထုမှမပြည့်စုံ။ ချွတ်ယွင်းချက်တစ်ခုခုတော့ ရှိနိုင်သည်ဟူ၍လည်း တင်ပြထားပါသည်။ ဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်သည့် ဤသဘောတရားတို့ကို ကျွန်တော်တို့ လေ့လာသင့်သည်ဟု ယူဆပါသည်။ ခေတ်သစ် ဝတ္ထုအတတ်ပညာသည် အနောက်တိုင်း၏ အလေ့အလာတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ ခေတ်သစ်ဝတ္ထုကို ကျွန်တော်တို့သည် အနောက်မှတစ်ဆင့် ရခြင်းသာဖြစ်ပါ

သည်။ သူတို့နည်းကို အားလုံးလက်ခံသင့်သည်ဟုကား မဆိုလိုပါ။ ကြိုက်သည်ကို ယူ၍ မကြိုက်သည်ကို ပယ်ရှားရန်သာဖြစ်ပါသည်။ အယူအဆနှင့်ပတ်သက်လျှင် လည်း ဤအတိုင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။

မွမ်က ဝတ္ထုဖတ်ခြင်းသည် စိတ်ပန်းဖြေခြင်းတစ်မျိုး ဖြစ်သည်ဟု ယုံကြည်သည်။ ဝတ္ထု၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ညွှန်ကြားရန်လား သို့တည်းမဟုတ် ကျေနပ်နှစ်သက်မှုကို ပေးရန်လား။ ညွှန်ကြားရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့် ရေးသည် ဆိုလျှင် ဝတ္ထုသည် အနုပညာမဟုတ်တော့။ ဝတ္ထု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျေနပ် နှစ်သက်မှုကို ပေးရန်သာဖြစ်သည်...ဟု မွမ် ယူဆပုံရသည်။ ဤအယူအဆနှင့် ပတ်သက်လျှင်လည်း ဆွေးနွေးစရာအများကြီးရှိပါသည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာများ၊ ဝတ္ထုအဖွဲ့ကို လေ့လာနေကြသူကျောင်းသားများ ဆွေးနွေးရန်ပင်ဖြစ်သည်။

ယခု စာတမ်းများကိုကား မြန်မာစာပေ လိုက်စားကြသော ကျောင်း သားများ ဖတ်သင့်သည်ဟု ညွှန်းလိုပါသည်။ အထူးသဖြင့် တက္ကသိုလ်မှ မြန်မာ စာ အဓိကကျောင်းသားများ၊ မဟာဝိဇ္ဇာတန်းကျောင်းသားများ ဖတ်သင့်သည် ဟုထင်ပါသည်။ စာရေးဆရာနှင့်သူ့စာသည် မည်သို့အဆက်အစပ်ရှိသည်၊ စာရေး ဆရာသည် မည်ကဲ့သို့သော သတ္တဝါမျိုးဖြစ်သည်၊ စာရေးဆရာဆိုသည်မှာ ချီးမွမ်းခုနစ်ရက် ကဲ့ရဲ့ခုနစ်ရက် မကြောက်သည့် သတ္တဝါမျိုးဖြစ်သည်၊ စာရေး ဆရာဆိုသည်မှာ ကြွေးထူသည့်သူများဖြစ်သည် စသည် စသည်ဖြင့် သိရှိ နားလည်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ဖြင့် ဤစာတမ်းများသည် ဝတ္ထုစာပေအဖွဲ့ကို ပို၍သိနားလည်လာအောင် အထောက်အပံ့ပြုလိမ့်မည်ဟု ယုံကြည်မိပါကြောင်း။

ကျော်အောင်

၂၇-၁၀-၇၄

ဝတ္ထုအတတ်ပညာ

၁

ဤစာတမ်းများ ဖြစ်လာပုံကို ဦးစွာပထမ သိထားစေချင်သည်။ အမေရိကန်ပြည်တွင် ရှိနေစဉ် တစ်နေ့တွင် **ရက်ဒဗွတ်**^၁ စာအုပ်တိုက်အယ်ဒီတာက ကျွန်တော့်အား တစ်စုံတစ်ခု အကူအညီတောင်းသည်။ ယင်းမှာ ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် အကောင်းဆုံးဟု ယူဆသည့် ကမ္ဘာကျော် ဝတ္ထုဆယ်အုပ်ကို စာရင်းလုပ်ပေးရန်ပင် ဖြစ်သည်။ အမှန်စင်စစ် ကျွန်တော့်စိတ်ထဲတွင် ကောင်းသည့်ထင်သည့် စာအုပ်စာရင်းကို ပေးလိုက်ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ယခုတင်ပြသည့် ဆယ်အုပ်အပြင် အခြား အကောင်းဆုံးဟုယူဆနိုင်သည့် စာရင်းတစ်ခုလည်း ပေးနိုင်ပါသေးသည်။ သူ့အတိုင်းအတာနှင့်သူ ကောင်းကြသည့် ဝတ္ထုများပင် ဖြစ်ပါသည်။ ယင်းတို့ ဘာကြောင့်ကောင်းရသနည်း ဆိုသည်ကိုလည်း အကြောင်းကောင်းကောင်းပြနိုင်ပါသည်။ စာအလွန်ဖတ်သည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ရာလောက်အား သူတို့စိတ်ကြိုက် အကောင်းဆုံး ဝတ္ထုဆယ်ပုဒ် ရွေးခိုင်းလျှင်လည်း ဝတ္ထုပေါင်းနှစ်ရာ၊ သုံးရာခန့်စာရင်းထွက်လာနိုင်ပါသည်။ သို့ရာတွင် ထိုစာရင်းများ၌ ယခုကျွန်တော်ရွေးထားသည့် ဝတ္ထုတို့ ပါမည်အမှန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ အကြိုက်ချင်း ကွဲပြားခြားနားနိုင်ပုံကို နားလည်နိုင်လိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဘာကြောင့် ကြိုက်သည်ဆိုသည့် အကြောင်းပြချက်တို့လည်း သူတို့တွင်

၁။ Red-book

တင်ပြစရာရှိပါလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို လူတစ်ယောက်ဖတ်ရာတွင် သူ့စိတ်ထဲတွင် စွဲလမ်းစရာအကြောင်းအချက်များ ရှိပေလိမ့်မည်။ သူဖတ်သည့်အချိန်၊ သူ့အသက်အရွယ်နှင့် ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေတို့က သူ့ကို ထိုဝတ္ထုအား စွဲငြိစေချင်စရာများ ဖန်တီးပေးမည် အမှန်ပင်ဖြစ်သည်။ အချို့ကား ဝတ္ထု၏ ဦးတည်ချက်ကို ကြိုက်မည်။ အချို့ကမူ ဇာတ်လမ်းဖွဲ့ပုံကို ကြိုက်မည်။ ဖတ်သူ၏ စိတ်အခြေအနေကလည်း ဝတ္ထုနှင့်ဟပ်မိချင်မှ ဟပ်မိပေလိမ့်မည်။ ဂီတကို အလွန်စွဲလမ်းသူသည် ဟင်နရီရစ်ချတ်ဆန်၏ **မောရစ်ဂက်**^၁ ဝတ္ထုကို အကြိုက်ဆုံးဆယ်အုပ်စာရင်းတွင် ထည့်လိမ့်မည်။ အချို့က အာနိုးဗဲနက်၏ **မိန်းမအိုပုံပြင်**^၂ ကို ဇာတ်ဆောင်၏စရိုက် အဖော်ကောင်းသဖြင့် ကြိုက်ကြသည်။ ဤနှစ်အုပ်စလုံးပင် ဝတ္ထုကောင်းများဖြစ်ကြပါသည်။ သို့သော်လည်း ဆန္ဒစွဲကင်းကင်းနှင့် ရွေးရမည်ဆိုလျှင် ထိုနှစ်ပုဒ်ကို အကြိုက်ဆုံးဆယ်အုပ်စာရင်းတွင် မတင်နိုင်ပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ စာဖတ်သူသည် ဘယ်လူမျိုးဖြစ်သနည်း။ ထိုအချက်ကလည်း အကြိုက်ကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံပြောင်းလဲစေပါသည်။ ဆယ့်ရှစ်ရာစုတွင် အင်္ဂလိပ်စာပေကို ပြင်သစ်တစ်ပြည်လုံး လေ့လာဖတ်ရှုကြပါသည်။ ထိုနောက်ပိုင်းတွင်ကား စိတ်ဝင်စားမှုနည်းလာပါသည်။ သူတို့တိုင်းပြည်ဘက်က အကြောင်းအရာများကို ပြင်သစ်လူမျိုးတို့သည် စိတ်မဝင်စားကြတော့ပါ။ ယခု ကျွန်တော်တင်ပြသည့် စာရင်းတွင် အမေရိကန်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ပါဝင်ပါသည်။ ယင်းမှာ **မိုဗီဒစ်**^၃ ဖြစ်ပါသည်။ ဤဝတ္ထုကို ပြင်သစ်လူမျိုးတို့ ကြိုက်ကြမည်မဟုတ်ပါ။ **မာန နှင့်အာဃာတ**^၄ ကိုလည်း အတော်လေးယဉ်ကျေးသိမ်မွေ့သူမှဖတ်၍ သဘောတွေ့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ပြင်သစ်တစ်ယောက်အဖို့မူ အကြိုက်ဆုံးဝတ္ထုစာရင်းတွင် မဒမ်ဒီလာဖာယက်၏ **လာပရင့်ဆက်ဒီကလီ**^၅ ကို ထိပ်ဆုံးကတင်ပြလိမ့်မည်။ မှန်ပါသည်။ ယင်းသည် ထူးခြားသည့်ဝတ္ထုဖြစ်ပါသည်။ ဤဝတ္ထုမှာ ခံစားမှုကို အရင်းခံ၍ ဖွဲ့ဆိုသော စိတ်ပညာနယ်ပယ်ဆိုင်ရာ ဝတ္ထုတစ်ပိုဒ်ဖြစ်ပါသည်။ သည်လို ဝတ္ထုအမျိုးအစားတွင် ပထမဆုံးပေါ်လာသည့် ဝတ္ထုပင်ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုမှာ ကြေကွဲစရာကောင်းသည်။ ဇာတ်ဆောင်များ၏ စရိုက်သည်လည်း ပီသသည်။ ပြင်သစ်ကျောင်းသားသူငယ်လေးများပင် ထင်ထင်ရှားရှား သိနိုင်သည့် လောကအကြောင်းကို ဖွဲ့ဆိုထားသည်ဖြစ်ရာ

၁။ Maurice Guest(1909) by Henry H.Richardson

၂။ The Old Wife's Tale(1908)by Amold Bennett(1867-1931)

၃။ Moby Dick ၄။ Pride and Prejudice

၅။ La Princesse de Cleves(1678)by La Fayette(1634-93)

လွယ်လွယ်နှင့်လက်ခံ နိုင်သည်။ ထို့ပြင် ပြင်သစ်သမိုင်း၏ အခမ်းအနားဆုံးခေတ်ကို နောက်ခံထားကာ ရေးသားထားသည်ဖြစ်ရာ ယင်းမှာ ပြင်သစ်စာပေအတွက် ဂုဏ်ယူစရာ ဂန္ထဝင်တစ်အုပ်ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်လည်း စာဖတ်သူ အင်္ဂလိပ် လူမျိုးတစ်ယောက်အဖို့ကား ဇာတ်လိုက်တို့၏ သဘောထားကြီးလွန်းခြင်းမှာ လူမဆန်၊ လူသဘာဝနှင့် မကိုက်ညီ။ အချင်းချင်း ပြောဆိုဆက်ဆံကြပုံမှာလည်း ကြီးကျယ်ခမ်းနားလွန်းသည်။ သူတို့၏ အပြုအမူများမှာ ယုံနိုင်စရာမရှိ။ ယုတ္တိမတန် ဖြစ်နေသည်။ အင်္ဂလိပ်တစ်ယောက်အဖို့ ထိုဝတ္ထုကို ဤအတိုင်း မြင်သည်မှာ တရားသည်။ မှန်ကန်သည်ဟု ကျွန်တော် မဆိုလိုပါ။ သို့သော်လည်း အပြန်ပြန် အလှန်လှန် စဉ်းစားကြည့်မည်ဆိုလျှင်မူ ဤဝတ္ထုကို အကြိုက်ဆုံး ဆယ်အုပ်စာရင်းတွင် တင်နိုင်မည်မထင်ပါ။

ရက်ဒဗွတ်စာအုပ်တိုက်သို့ ရေးပေးသည့်စာရင်းနှင့်အတူ အောက်ပါ အတိုင်း ဝေဖန်စာအချုပ် ရေးပေးလိုက်ပါသည်။ “ပါးနပ်သည့် စာဖတ်သူသည် ဤစာရင်းတွင် ပါရှိသောဝတ္ထုများကို ကျော်လွှားကာ ဖတ်တတ်မည်ဆိုလျှင် စိတ်ကြိုက်တွေ့မည် အမှန်ဖြစ်သည်။” ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို တာဝန်တစ်ရပ်အနေနှင့် ဘယ်သူမျှမဖတ်။ စာဖတ်သူသည် ဝတ္ထုကို သူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုလမ်းကို လွှဲပြောင်းပေးရန် ဖတ်ခြင်းဖြစ်သည်။ တစ်နည်းဆိုသော် စိတ်အပြောင်းအလဲရလို သဖြင့် ဝတ္ထုဖတ်သည်။ ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ဆောင်များကို စိတ်ဝင်စားရန် အသင့်ရှိနေပြီ။ သူတို့ ဘာဖြစ်သွားကြသည်။ တစ်စုံတစ်ခုသောအခြေအနေ၊ တစ်စုံတစ်ခုသောအဖြစ်အပျက်တွင် ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ဆောင်သည် သူ၏ ကိုယ်နှုတ်နှလုံး အမူအရာသုံးပါးကို မည်သို့ကျင့်သုံးသည်။ အကယ်၍ ဇာတ်ဆောင်တို့ ဒုက္ခတွေ့ရသည့်အခါ သူ့တွင် သနားစိတ်ဖြစ်လာသည်။ သူတို့ ပျော်လျှင် စာဖတ်သူလည်းပျော်လာသည်။ စာဖတ်သူသည် ဇာတ်ဆောင်များ၏ ဘဝထဲသို့ ခဏဝင်ကြည့်ကာ သူတို့နေထိုင်ပြုမူကျင့်ကြံသလို သူလည်း ခဏတာမျှ လိုက်၍ စိတ်ဝင်စားစွာနေထိုင်ကြည့်သည်။ ဇာတ်ဆောင်များ၏ အပြုအမူ၊ အပြောအဆိုတို့အရ သူတို့သည် လောကကြီးကို ဘယ်လိုထင်မြင်သည်၊ ဘယ်လိုသဘောထားသည် စသဖြင့် သိခွင့်ရသည့်အခါ စာဖတ်သူသည်လည်း အံ့ဩခြင်း၊ ကျေနပ်နှစ်သက်ခြင်း၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာခြင်းတို့ဖြစ်မိသည်။ သို့သော်လည်း စာဖတ်သူသည် သူ့စိတ်ဝင်စားမှုကို သူ့ကောင်းစွာသိသည်။ စိတ်ဝင်စားမှုမဆုံးမချင်း လိုက်၍ဖတ်သည်။ အမဲလိုက်ခွေးသည် အမဲနဲ့ခံ၍ လိုက်သလို သူလည်း အနံ့ခံ၍လိုက်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ သူ စိတ်မဝင်စားစရာများနှင့် ကြုံရသည်။ စားရေးဆရာ၏ ညံ့ဖျင်းမှုကြောင့် သူ့စိတ်ဝင်စားမှုသည် ပျောက်ဆုံး

သွားတတ်သည်။ ကိစ္စမရှိ။ စမ်းတဝါးဝါးနှင့် အကြိုက်တွေ့သည်အထိ အနံ့ခံ၍ လိုက်ပြန်သည်။ အမှန်စင်စစ် သူသည် စာတစ်အုပ်ကို ကျော်လွှား၍ ဖတ်နေခြင်း ပင်ဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုဖတ်သည့်အခါ လူတိုင်းလိုလိုပင် ကျော်လွှား၍ ဖတ်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ကိုယ့်အတွက် ကျန်ရစ်အောင် ကျော်ဖတ်တတ်ရန်ကား မလွယ် လှ။ ဤအတတ်ကို အတွေ့အကြုံအရသာ ရနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ အဘိဓာန်ဆရာ ဒေါက်တာ ဂျွန်ဆင်သည် ကျော်လွှားဖတ်သည့်နေရာတွင် နှစ်ယောက်မရှိသူ ဖြစ်သည်။ သူသည် စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အစမှ အဆုံးတိုင်မဖတ်ရဘဲ ဘယ်အခန်း ဘယ်နေရာသည် အရေးကြီးသည့်အချက်ပါသည်ကို သိနိုင်သည့် သတ္တိထူးရှိသည်။ မှတ်သားစရာတို့ပါသည့် စာအုပ်များကို ဆိုလိုဟန်တူသည်။ သို့သော် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ကို အပင်ပန်းခံကာ ဖတ်မှဖြစ်မည်ဟု ယူဆနေလျှင်မူ ဝတ္ထုကို မဖတ်သည်က ကောင်းသည်။ သို့သော်လည်း အစမှ အဆုံးတိုင် စိတ်ပါလက်ပါ ဆက်တိုက်ဖတ် သွားနိုင်မည့်ဝတ္ထုမျိုးကား နည်းသည်။ ဤအကြောင်းကို ဆက်လက်ဆွေးနွေး သွားမည်ဖြစ်သည်။ ကျော်လွှားဖတ်ခြင်းမှာ အကျင့်ဆိုးတစ်ခုဖြစ်သော်လည်း စာဖတ်သူတို့ကား ဤလမ်းကို လိုက်ကြသည်သာ များသည်။ ကျော်လွှားဖတ်လေ့ ရှိပြီဆိုလျှင် သူသည် ရပ်မနေတော့။ သို့ဖြစ်ရာ လွှတ်တန်သည့်အကြောင်းအရာ တို့ကို လွှတ်သွားမည်အမှန်ဖြစ်သည်။

ရက်ဒဗွက်သို့ ကျွန်တော်တင်ပြသည့်စာရင်းကို တွေ့သွားသည့် အမေ ရိကန်ထုတ်ဝေသူတစ်ယောက်သည် ကျွန်တော်ဖော်ပြသည့်ဝတ္ထုများကို အကျဉ်း ချုံးကာ ဖော်ပြပြီး အမှာစကားတစ်ခုစီ ရေးပေးရန် တောင်းဆိုပါသည်။ သူ့ သဘောမှာ ဤသို့ဖြစ်ဟန်တူပါသည်။ မူလစာရေးဆရာ၏ ဝတ္ထုမှ မလိုသည်တို့ ကို ပယ်၊ ဇာတ်လမ်းမှအပဖြစ်သည်တို့ကို ထုတ်၊ လိုသည်ကိုသာ ချန်၍ သူ ဖန်တီးထားသည့်ဇာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက်မပျက်အောင်လည်း သတိထားလျက် ဝတ္ထုကြောင်းကို အရသာမပျက်အောင် ပြန်ပြောရန်ပင်ဖြစ်ပါသည်။ ထိုအခါ စာဖတ်သူတို့လည်း ဝတ္ထုကောင်းများကို ဖတ်နိုင်လာမည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား မဆီဆိုင်သည့်အကြောင်းများဖြင့် ရှည်မျောနေသောကြောင့် ယင်းတို့ကို မဖတ် နိုင်အားရှိနေမည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် စာဖတ်သူအဖို့ အရသာမပျက် ခံစားနိုင်မည် ဖြစ်သည်။ ပထမတွင်ကား ဤအလုပ်ကို တာဝန်ယူရန် ခပ်တွန့်တွန့်ဖြစ်သွား သည်။ ထို့နောက် တစ်မျိုးစဉ်းစားမိသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် ကျော်လွှားဖတ် တတ်သည့် အလေ့အကျင့် ရနေပြီဖြစ်သော်လည်း များစွာသော စာဖတ်သူတို့မှာ ဤအလေ့အကျင့်မျိုး မရှိကြ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွမ်းကျင်သည့် အခြားတစ်ယောက်

ယောက်က သူတို့အတွက် မလိုသည်ကို ပယ်ကာ အရေးကြီးမည် ထင်သည်တို့ကိုသာ ချန်၍ ဇာတ်ကြောင်းပြန်ပေးမည်ဆိုလျှင် ကောင်းမည်ဟု သဘောပေါက်လာသည်။ ထို့ကြောင့် ဤစာတမ်းများကို ရေးရခြင်းဖြစ်သည်။ အချို့စာပေပါမောက္ခများက ဤအလုပ်မှာ တာဝန်ကြီးသည်ဟု ဆိုကောင်းဆိုမည်။ သို့သော်လည်း ဝတ္ထုအပေါ်တည်ပါသည်။ **မာနနှင့်အာဃာတ** လိုဝတ္ထုကို စာတစ်မျက်နှာမျှဖြတ်ရန်မလွယ်။ ထို့အတူ **မဒမ်ဗိုဗာရီ**^၁ လို သိပ်သိပ်သည်းသည်းရှိသည့် ဝတ္ထုကိုလည်း ဖြတ်တောက်ရန်ခက်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဝေဖန်ရေးဆရာဂျော့စိန်ဗာရီက “ဒစ်ကင်း၏ ဝတ္ထုရှည်ကြီးများမှာပင် အကျဉ်းရုံးစရာဝတ္ထုကြောင်းဆို၍ အနည်းငယ်မျှသာရှိသည်”ဟု ပြောဖူးသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖြတ်တောက်ခြင်းကို အပြစ်ဆိုစရာအကြောင်းမရှိ။ ပြဇာတ်များ စင်တင်သည့်အခါ ရက်ရက်စက်စက်ပင်ဖြတ်တောက်ပြီးမှ စင်တင်လေ့ရှိပါသည်။ အစမ်းဇာတ်တိုက်ရာတွင်လည်း တည်းဖြတ်လေ့ရှိပါသည်။ တစ်ခါက ပြဇာတ်ဆရာကြီး ဗားနတ်ရှောနှင့် နေ့လယ်စာ အတူစားကြစဉ် သူက ဤသို့ပြောပါသည်။ သူ့ပြဇာတ်များမှာ အင်္ဂလန်တွင် မအောင်မြင်၊ ဂျာမနီတွင် ပို၍ အောင်မြင်သည်ဟုဆိုသည်။ ဤသို့ဖြစ်ရသည်မှာ အင်္ဂလိပ်များသည် အလွန်ထုံထိုင်းသည်။ ဂျာမန်များမှာ ဉာဏ်ပညာကြီးသူများဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့်သာ သူ့ပြဇာတ်များ၏ အရသာကို ခံနိုင်ခြင်းဖြစ်သည်ဟု အကြောင်းပြသည်။ သူ့အမြင်မှားနေသည်။ သူ့ပြဇာတ်များကို စင်တင်သည့်အခါ ပြဇာတ်ထဲမှစကားများကို တစ်လုံးမကျန် ပြောရမည်ဟု ဗားနတ်ရှောက တောင်းဆိုသည်။ အင်္ဂလန်တွင်ကား သူ တောင်းဆိုသည့်အတိုင်း လုပ်ရသည်။ ဂျာမနီတွင် သူ့ပြဇာတ်များကို ကျွန်တော် ကြည့်ဖူးပါသည်။ ဒါရိုက်တာများသည် ရက်ရက်စက်စက်ပင် ဖြတ်တောက်ပစ်ကြသည်။ ပရိသတ်ခံစားနိုင်လောက်သည်အထိသာ ချန်ထားသည်။ သူ့ကို ဤအကြောင်းပြောရန်မသင့်ဟု ကျွန်တော် ယူဆပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဝတ္ထုတွင်လည်း ဤသို့မလိုသည်ကို ပယ်ခြင်းမျိုး ဘာကြောင့် မလုပ်နိုင်ရမည်နည်း။

ကိုးလရစ်ချ်က **ဒွန်ကွီဇုတ်**^၂ နှင့်ပတ်သက်၍ ဤဝတ္ထုမှာ တစ်ခါသာ ဖတ်သင့်သည်။ နောက်တစ်ခါ ထပ်ဖတ်လျှင် အချိန်ကုန်သဖြင့် နှမြောစရာကောင်းသည်ဟုဆိုသည်။ အချို့အပိုင်းများမှာ ငြီးငွေ့စရာကောင်းသည်။ ယုတ္တိမတန်ဟု ဆိုလိုခြင်းဖြစ်ဟန်တူသည်။ ဤဝတ္ထုမှာ အရေးကြီးသည့်ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ စာပေလိုက်စားသည့် ကျောင်းသားတစ်ယောက်သည် ယင်းကို တစ်ခေါက်တော့

၁။ Madame Bovary

၂။ Don Quixote(1605-15)by Cervantes(1547-1616)

သေသေချာချာဖတ်သင့်သည်။ သို့သော်လည်း အပျင်းပြေစာဖတ်သည့်ရိုးရိုး ပရိသတ်အဖို့ကား သူနှင့်မဆိုင်သည်တို့ကို ကျော်လွှားသွားခြင်းအားဖြင့် အရသာ ပျက်စရာအကြောင်းမရှိဟု ထင်ပါသည်။ အင်္ဂလိပ်ဘာသာပြန် ဤဝတ္ထုကို အစမှ အဆုံးတိုင် နှစ်ခေါက်တိတိ၊ စပိန်မူရင်းအတိုင်း သုံးခေါက်တိတိ ကျွန်တော် ဖတ်ဖူးပါသည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြန်တွင် စွန့်စားခန်းများ၊ အချီအချ ပြောဆိုကြ ပုံများမှာ အရသာခံကောင်းသည်။ ပျော်စရာကောင်းသည်။ ကြေကွဲစရာကောင်း သည်။ သူရဲကောင်းကြီးနှင့် သူ့လက်ထောက်တို့ ပြောဆိုကြပုံများမှာ သဘာဝ ကျသည်။ ဖတ်ကောင်းသည်။ အရေးကြီးသည့်ဝတ္ထုတစ်ပုဒ် ရှိသေးသည်။ ယင်းမှာ ဆင်မျူယယ်ရစ်ချတ်ဆန်၏ **ကလာရစ်ဆာ**^၁ ဖြစ်သည်။ အလွန်ရှည်သည်။ စာဖတ်သူများအဖို့ အစအဆုံးဖတ်ရန်မလွယ်လှ။ အကျဉ်းချုံးထားသည့်မူ မရှိလျှင် ကျွန်တော်ပင် ဆုံးအောင်ဖတ်နိုင်ရန် ခဲယဉ်းသည်။ အကျဉ်းချုံးထားသည့်မူမှာ အပြစ် ပြောစရာမရှိ။ သို့ဖြစ်ရာ ကျွန်တော့်အဖို့ ဘာမျှမဆုံးရှုံး။

နှစ်ဆယ်ရာစုတွင် ရေးကြသည့် ဝတ္ထုများအနက် မာဆယ်ပရောက်၏ **အလာရီချာဒူတင့်ပါဒူ**^၂ သည် အကောင်းဆုံးဝတ္ထုဖြစ်သည်ကို အားလုံးသဘော တူကြလိမ့်မည်ထင်ပါသည်။ သူ့ဝတ္ထုတွင်ပါသည့် စကားလုံးတိုင်းကို စိတ်ဝင်စား မှုအပြည့်နှင့် ဖတ်ကြရသည်။ သူတို့မှာ များသောအားဖြင့် ပရောက်ကို စွဲလမ်း ကြသူများဖြစ်သည်။ သူတို့အထဲတွင် ကျွန်တော်လည်း ပါသည်။ သူမျက်မှောက် ပြုခဲ့သည့်ခေတ်တွင် ဩဇာလွှမ်းမိုးနေသော သဘောထားများကို တင်ပြထား သည်ဖြစ်ရာ နောင်တစ်ခေတ်တွင်မူ စာဖတ်သူတို့သည် သူတို့နားမလည်နိုင်သည့် ယင်းအယူအဆများကို စိတ်ဝင်စားတော့မည်မဟုတ်သည်မှာ သေချာသည်။ သို့သော် ပရောက်သည် ဗားလဇက်၊ ဒစ်ကင်း၊ တော်လစတိုင်းတို့နှင့် တန်းတူ လိုက်နိုင်သည့် စာရေးဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ သူသည် သရော်စာ အရေး ကောင်းသည်။ လူနှင့်တူသည့် ဇာတ်ဆောင်များ ဖန်တီးသည့်နေရာတွင် ပြောင် မြောက်သည်။ နောင်တစ်နေ့တွင် သူ့ဝတ္ထုများကို အကျဉ်းချုံးရေးသားကြလိမ့် မည်။ ယင်းတို့အထဲမှ မလိုသည်တို့ကို ထုတ်ပယ်ကြလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုဇာတ် ကြောင်းနှင့် ဆိုင်သည်တို့ကိုသာ အကျဉ်းချုံးလိမ့်မည်။ သို့ငြားလည်း ပါဒူသည် အလွန်ရှည်သော ဝတ္ထုရှည်ကြီးဖြစ်သည်။ သို့သော် ခမ်းနားသည်။ အန်ဒရေ မောရှိုက်ဆိုသူက သူ့အကြောင်းကို စာတစ်အုပ် ရေးဖူးသည်။ ယင်းစာအုပ်မှ သိရသည်မှာ ပရောက်သည် သူ၏ ဝတ္ထုကို သုံးတွဲခွဲ၍ ထုတ်ဝေလိုသည်။

၁။ Clarissa(1748)by Samuel Richardson(1689-1761)

၂။ A la Recherche du Temps Perdu(1913-1972)by Marcel Proust(1871-1922)

ဒုတိယတွဲနှင့်တတိယတွဲကို ပုံနှိပ်နေသည့်အခါ ပထမကမ္ဘာစစ်ကြီးဖြစ်လာသဖြင့် ထုတ်ဝေရေးကို ရွှေ့ဆိုင်းလိုက်ရသည်။ ပရောက်သည် ကျန်းမာရေးချို့တဲ့သဖြင့် စစ်မှုမထမ်းနိုင်။ ထို့ကြောင့် အချိန်အားရသည်နှင့်အညီ တတိယတွဲတွင် “ဇာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက်ကို စာရေးဆရာက ဝေဖန်တင်ပြသောလောက အမြင်များ၊ သဘောတရားများ”ဖြည့်စွက်ထည့်သွင်းခဲ့သည်။ တစ်ဖန် “ဂီတအကြောင်း၊ အနုပညာ၊ ပန်းချီ၊ ပန်းပု၊ ဆေးပညာ စသဖြင့် ယင်းတို့အကြောင်းကို စာတမ်းများပင် ပြုစုနိုင်လောက်အောင်”ဖြည့်စွက်ထားသည်။ အန်ဒရေမောရှိုက်ပြောသည်မှာ မှန်သည်။ သို့သော် ယင်းတို့မှာ ဝတ္ထုအတွက် အရေးကြီးသလား။ ဤအမေးကို ဖြေရန်မှာ ဝတ္ထုအပေါ် ထားသည့်သဘော မှန်ဖို့လိုသည်။ ဝတ္ထု၏ အလုပ်မှာ ဘာလဲဆိုသည်ကို သိထားဖို့လိုသည်။

ဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်၍ကား လူအမျိုးမျိုးတို့က အမြင်အမျိုးမျိုးတို့ကို တင်ပြခဲ့ကြသည်။ စာရေးဆရာကြီး အိပ်ချ်ဂျီဝဲသည် **ခေတ်ပြိုင်ဝတ္ထု**^၁ ဟူသော စိတ်ဝင်စားဖွယ်စာတမ်းတစ်စောင်ကို ရေးခဲ့သည်။ သူက “ယနေ့ မျက်မှောက်ခေတ်၏ လူမှုရေးဖွံ့ဖြိုးလာပုံတို့ကို ဝတ္ထုတည်းဟူသော စာပေယာဉ်တွင် တင်ပြကာ ဆွေးနွေးနိုင်သည်။ နောင်တစ်ခေတ်၏ ဝတ္ထုတို့သည် လူမှုကိစ္စအတွေ့တွေကို တင်ပြဆွေးနွေးကြလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုတည်းဟူသော ယာဉ်မှတစ်ဆင့် လူတို့သည် မိမိကိုယ်မိမိ ဝေဖန်စောကြောလာကြလိမ့်မည်။ လူ့ကျင့်ဝတ်သိက္ခာတို့ကိုလည်း ဝတ္ထုတွင် တင်ပြလာလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုသည် ဓလေ့ထုံးတမ်းတို့ ထုတ်လုပ်ရာစက်ကြီးဖြစ်လာလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုနယ်ပယ်မှနေ၍ လူမှုအဆောက်အအုံတစ်ခုလုံးကို ဝေဖန်လိမ့်မည်။ နိုင်ငံရေးပြဿနာများ၊ ဘာသာရေးပြဿနာများ၊ လူမှုရေးပြဿနာများကို ဝတ္ထုတွင် တင်ပြဆွေးနွေးကြလိမ့်မည်။” ဤသည်မှာ ဝဲ၏ အယူအဆဖြစ်သည်။ ဝဲက ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခုသာဖြစ်သည် ဆိုခြင်းကို သူလက်မခံနိုင်ဟုဆိုသည်။ ထို့ပြင် ဝတ္ထုဖတ်ခြင်းသည် စိတ်ပန်းဖြေခြင်းတစ်မျိုးဖြစ်သည်ကို ဝဲမေ့နေဟန်တူသည်။ ထို့ကြောင့်ပင် သူ့ဝတ္ထုများကို ဝါဒဖြန့်ဝတ္ထုများဟု ဆိုသည့်အခါ သဘောမတူနိုင်ဖြစ်လာသည်။ “ဝါဒဖြန့်ဆိုသည့်စကားလုံးသည် စည်းရုံးပြီး ပါတီတစ်ခုခု၊ ဘုရားရှိခိုးကျောင်းတစ်ခုခု သို့မဟုတ် အယူဝါဒတစ်ခုခုနှင့်သာ သက်ဆိုင်သည်”ဟု ဝဲက ယူဆသည်။ ဤသို့ကား မဟုတ်။ ဤစကားလုံးသည် ဝဲ ယူဆသည်ထက် ပို၍အဓိပ္ပာယ်ကျယ်သည်။ ကိုယ့်အယူအဆတစ်နည်းဆိုလျှင် ကိုယ်တင်ပြသည့် ဘယ်ဟာမှန်သည်၊ သင့်သည်။ ဘယ်ဟာ ကောင်းသည်၊ မကောင်း။ တရားသည်၊ မတရားသည်

၁။ TheContemporary Novel by H.G.Wells

စသည်တို့အားလုံးသည် မှန်ကန်သော အမြင်များဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် မိမိအယူအဆကို လူခပ်သိမ်းတို့က လက်ခံကာ လိုက်နာကျင့်သုံးစေရေးအတွက် စာဖြင့်ရေး၍ဖြစ်စေ၊ ပါးစပ်က ပြော၍ဖြစ်စေ၊ ကြော်ငြာ၍ဖြစ်စေ၊ ထပ်ကာထပ်ကာ နားဝင်စေခြင်းဖြင့်ဖြစ်စေ တခြားပုဂ္ဂိုလ်များအား ဖြားယောင်းသွေးဆောင်ခြင်းကို ဝါဒဖြန့်ခြင်းဟုခေါ်သည်။ ယင်း၏အနက်မှာ ဤမျှ ကျယ်ဝန်းသည်။ ဝဲ၏အရေးကြီးသော ဝတ္ထုများမှာ အယူအဆတစ်မျိုးမျိုး၊ အယူဝါဒတစ်မျိုးမျိုးကို စိမ့်သွင်းထားခြင်းဖြစ်သည်။ ဤသည်မှာ ဝါဒဖြန့်ခြင်းဖြစ်ပေသည်။

သို့ဖြစ်ရာ အရေးကြီးသည်မှာ ဝတ္ထုဆိုသည့်အဖွဲ့သည် မည်သို့သော အဖွဲ့အနွဲ့မျိုးနည်းဟု အဖြေရှာရန်ပင်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုသည် အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခုလား၊ ဝတ္ထု၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ညွှန်ကြားရန်လား သို့တည်းမဟုတ် ကျေနပ်နှစ်သက်မှုကို ပေးရန်လား။ ညွှန်ကြားရန် ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ရေးသည်ဆိုလျှင် ဝတ္ထုသည် အနုပညာမဟုတ်တော့။ အကြောင်းမှာ အနုပညာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျေနပ်နှစ်သက်မှုပေးရန် ဖြစ်သောကြောင့်တည်း။ ယင်းကို ကဗျာဆရာများ၊ ပန်းချီဆရာများ၊ အဘိဓမ္မာဆရာများအားလုံးက သဘောတူကြပါသည်။ သို့သော်လည်း တစ်ခါတစ်ရံ အမှန်တရားသည် လက်ခံရသူတို့အဖို့ တုန်လှုပ်စေတတ်ပါသည်။ ခရစ်ယာန်အယူက ပျော်ရွှင်ချမ်းမြေ့ခြင်း၊ ကျေနပ်နှစ်သက်ခြင်းတို့သည် လူတို့ကို နောင်ဖွဲ့တတ်သည်ဖြစ်ရာ ယင်းတို့ကို ဒွိဟဖြစ်သင့်သည်၊ သံသယနှင့် လက်ခံသင့်သည်ဟု သင်ကြားပါသည်။ အောက်စဖို့ အဘိဓာန်က အနုပညာကို အောက်ပါအတိုင်း အနက်ဖွင့်ပါသည်။ “အရသာခံရသည့်ကိစ္စများဖြစ်သည့် ကဗျာ၊ ဂီတ၊ အက၊ ဇာတ်သဘင်၊ နှုတ်မှုပညာ၊ စာပေ သီကုံးနှုန်းဖွဲ့မှုတို့တွင် အထူးကျွမ်းကျင်မှုဖေးကူခြင်း။” ဤသည်မှာ သင့်မြတ်ပါသည်။ သို့သော် အောက်ပါအတိုင်း ဆက်လက်ဖွင့်ဆိုပြန်ပါသည်။ “အထူးသဖြင့် ယနေ့မျက်မှောက်ခေတ်တွင် ကျွမ်းကျင်မှုမှာ ပြီးပြည့်စုံသော လက်ရာထူးလက်ရာမွန်ဖြစ်ဖို့လိုသည်။” ဤအဖြစ်သို့ရောက်ရန် ဝတ္ထုရေးဆရာတိုင်း ကြံရွယ်ကြသည်ချည်းဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း သိကြသည့်အတိုင်းပင် ဤပန်းတိုင်သို့ မရောက်ကြသည်သာ များပါသည်။ ဝတ္ထုသည် အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်ဟူ၍ကား ကျွန်တော်တို့ပြောနိုင်ပါသည်။ သို့ငြားလည်း အဆင့်အတန်းအလွန်မြင့်သော အနုပညာပစ္စည်းဟူ၍ကား မဆိုချင်ပါ။ မည်သို့ဖြစ်စေ ဝတ္ထုသည် မပြည့်စုံသော အနုပညာပစ္စည်းတစ်ခု ဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ဆိုချင်ပါသည်။ ဝတ္ထုအကြောင်းကို ဟောပြောချက်အများအပြား ပို့ချခဲ့ရာ ယင်းတို့တွင် ကျွန်တော်ပြောဟောခဲ့သည့် စကားများကို ပြန်လည်တင်ပြချင်ပါသည်။

ဝတ္ထုကို ခုတုံးလုပ်ခြင်းသည် အလွဲသုံးစားလုပ်ခြင်းပင် ဖြစ်ပါသည်။ ဝတ္ထုဖတ်ခြင်းအားဖြင့် ဗဟုသုတကြွယ်ဝနိုင်စေသည်ဟု ယုံမှတ်ခြင်းမှာ စာဖတ်သူများအား လမ်းမှားသို့ ပို့ခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ဆိုချင်ပါသည်။ ဝတ္ထုတည်းဟူသော ယိုနှင့်ရောမွှေထားသည့် အသိဉာဏ်ပညာအမှုန့်ကို မျိုချနိုင်မည်ဆိုလျှင် သင့်မြတ်သည်ဟု ယူဆနိုင်ပါသည်။ သို့သော်လည်း ဤနည်းကို လိုက်ခြင်းအားဖြင့် ကိုယ့်အတွက် အမြတ်မရနိုင်ပါ။ အကြောင်းမှာ “ဝတ္ထုရေးဆရာထံမှ ရသည့် အသိဉာဏ်ဆိုသည်မှာ ဘက်လိုက်ပြီး အသိဉာဏ်ပညာ ဖြစ်နေသဖြင့် စိတ်မချရပါ။ တစ်စုံတစ်ခုအကြောင်းကို အမှားမှားအယွင်းယွင်း သိရခြင်းထက် လုံးလုံးမသိရခြင်းက တော်သေးသည်ဟု ယူဆရပါမည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ဝတ္ထုရေးဆရာမှလွဲ၍ တခြားဘာပုဂ္ဂိုလ်ကြီးမှဖြစ်ရန် အကြောင်းမရှိပါ။ သူသည် ဝတ္ထုရေးဆရာကောင်းဖြစ်လျှင် လုံလောက်ပါပြီ။ သူ့အဖို့ အကြောင်းအရာ အများအပြားကို အနည်းငယ်မျှသိလျှင် လုံလောက်ပြီ။ များများစားစားသိထားရန် မလိုပါ။ တစ်ခါတစ်ရံ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ပညာရပ်တစ်ခုခုတွင် ပါရဂူနီးပါး တတ်ကျွမ်းနေခဲ့လျှင် ဒုက္ခရောက်တတ်ပါသည်။ ဝက်သားအကြောင်း သိရန် ဝက်တစ်ကောင်လုံးကို စားကြည့်ဖို့ လိုမည်မထင်ပါ။ ဝက်သားကင်ကလေးတစ်ခု မြည်းကြည့်ရုံဖြင့် သိနိုင်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့်တက်၍ သူ စားဖူးသော ဝက်သား ကင်ကလေးကို စိတ်ကူးထဲတွင် တေးထားကာ ဝက်အူတောင့်အကြောင်း၊ အသီးသရက်၊ အရွက် လက်ဖက်၊ အသား ဝက် ဆိုသည်အထိ ချဲ့ထွင်ပြောနိုင်ပါသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့်တက်ကာ ဝက်မွေးမြူရေး၊ သိုးမွေးမြူရေး၊ သိုးမွေးလုပ်ငန်း၊ ဝက်ခြေထောက် စည်သွပ်လုပ်ငန်း၊ တရုတ်ပြည် ဝက်မွေးမြူရေးနှင့်အတူ တရုတ်ပြည် နိုင်ငံရေးအခြေအနေတို့ကို ဝတ္ထုတွင် ဆွေးနွေးလာပြီဆိုလျှင် ယင်းတို့ကို ဆန့်ကျင်ဘက်ယူနိုင်မှ တော်ရုံကျမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ဆန္ဒစွဲမကင်းပါ။ သူသည် ပုထုဇဉ်ဖြစ်ပါသည်။ ဘက်လိုက်တတ်ပါသည်။ သူ ရွေးသည့် ဇာတ်လမ်းဦးတည်ချက်၊ ဇာတ်ဆောင်စရိုက်များ၊ သူတို့အပေါ် ထားသည့်သဘောထား စသည်တို့မှာ သူ့စိတ်အခြေအနေပေါ်တွင် အများကြီးတည်နေပါသည်။ သူရေးသမျှသည် သူ့ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးကို တစ်ဆင့်ဖော်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့တွင် ကိန်းအောင်းနေသော ဇာတ်စိတ်ကို ဖွင့်ပြခြင်းဖြစ်သည်။ သူ့ခံစားမှု၊ သူ့အတွေ့အကြုံတို့ကို ဖော်ထုတ်ပြခြင်းသာဖြစ်သည်ဟု ယူဆရပါမည်။ မည်မျှပင် ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျအောင် ချဉ်းကပ်သည်ဖြစ်စေ သူ့ကိုယ်ပိုင်အတွေးအခေါ်၊ ကိုယ်ပိုင်အမူအကျင့်ထူးတို့၏ စေစားရာနောက်သို့ လိုက်ပါသွားတတ်ပါသည်။ ယင်းတို့၏ ကျေးကျွန်ဖြစ်သွားတတ်ပါ

သည်။ မည်မျှပင် ဘက်လိုက်မှုကင်းအောင် ကြိုးစားသည်ဖြစ်စေ ပုထဇဉ်သဘာဝကို မလွန်ဆန်နိုင်ပါ။ တစ်ဖက်စီးနင်းဖြစ်နိုင်ဖို့ အလားအလာရှိနေပါသည်။ သူ၏ ဝတ္ထုတွင် အစဦးအခန်း၌ ဇာတ်ကောင်တစ်ကောင်ကို တင်ပြကာ စာဖတ်သူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို ဆွဲဆောင်ခဲ့ပါသည်။ စာဖတ်သူသည် စာရေးဆရာတင်ပြသည့် ဇာတ်ဆောင်အပေါ် ညွတ်နေပြီဖြစ်သည်။ ဟင်နရီဂျိမ်းက စာရေးဆရာသည် ဇာတ်နာအောင် လုပ်ရမည်၊ ဇာတ်ဆန်အောင် လုပ်ရမည်ဟု အကြိမ်ကြိမ်တိုက်တွန်းခဲ့ပါသည်။ သူ တင်ပြသည့်အချက်အလက်များကို စာဖတ်သူ လက်ခံချင်လာအောင်၊ စာဖတ်သူ၏ စိတ်နှလုံးကို သူ့ဘက် ညွတ်လာအောင် စီစဉ်တင်ပြခြင်းကို ဇာတ်ဆန်အောင် လုပ်ခြင်းဟု တစ်နည်းအားဖြင့် ဆိုနိုင်ပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ လိုအပ်လာလျှင် ယုတ္တိသဘောကို အလေးမထားတော့ဘဲ သူပြောချင်သည့်ဘက်သို့ ပါလာအောင် လုပ်တော့မည်ဖြစ်သည်မှာ သေချာသည်။ သိပ္ပံပညာတွင် ဤနည်းကို မလိုက်သည်မှာ ထင်ရှားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာရေးဆရာ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ဝတ္ထုသည် ညွှန်ကြားရန်၊ သင်ကြားရန်မဟုတ်။ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုကို ပေးရန်သာဖြစ်သည်ဟု ကျွန်တော်ထပ်လောင်း၍ အလေးအနက်ဆိုချင်ပါသည်။

J

ဝတ္ထုရေးရာတွင် နည်းနှစ်မျိုးသုံးနိုင်သည်။ နှစ်မျိုးစလုံးတွင် အကျိုးအပြစ်များ ရှိသည်ချည်းဖြစ်သည်။ ပထမနည်းမှာ ဝတ္ထုကို “ကျွန်တော်”အနေဖြင့် ပြန်ပြောသည့်နည်းဖြစ်သည်။ ယင်းကို “ကျွန်တော်ဝတ္ထု”ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ နောက်တစ်နည်းမှာ အရာခပ်သိမ်းကို သိသည့်တတိယပုဂ္ဂိုလ်အနေဖြင့် ပြောပြခြင်းဖြစ်သည်။ ဤဒုတိယနည်းတွင် စာရေးဆရာသည် သူ တင်ပြသည့်ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ဆောင်တို့ကို သဘောပေါက်နားလည်သည်အထိ လိုအပ်သည်တို့ကို မချန်မခြင်းတင်ပြနိုင်သည်။ သူ့ဇာတ်ဆောင်များ၏ စရိုက်၊ လူ့သဘာဝ၊ သူတို့ခံစားမှုများကို သူတို့၏ အတွင်းစိတ်သန္တာန်ပါမကျန် စာရေးဆရာက ရေးဖွဲ့နိုင်သည်။ ဇာတ်ဆောင်တစ်ယောက်သည် လမ်းတစ်ခုကို ဖြတ်သည်ဆိုလျှင် စာရေးဆရာက ဘုကြောင့် လမ်းကိုဖြတ်သည်၊ ပြီးလျှင် ဘာဖြစ်မည်ဟူသည်အထိ ဖော်ပြနိုင်သည်။ ဇာတ်ဆောင်တစ်စုနှင့် အဖြစ်အပျက်များကို ဖော်ပြပြီးနောက် ယင်းတို့ကို ခဏချထားကာ နောက်ထပ်ဇာတ်ဆောင်အသစ်တစ်စုနှင့် အဖြစ်အပျက်သစ်များကို ထပ်မံဖော်ပြရင်း၊ မှိန်ကျန်ရစ်ခဲ့သည့် စိတ်ဝင်စားမှုကို

ပြန်လည်ဖော်ထုတ်ကာ သူ့ဇာတ်လမ်းကို ရှုပ်ထွေးလာအောင်လုပ်ရင်း လူ့ဘဝ၏ ထွေပြားပုံကို ဖွဲ့နွဲ့နိုင်သည်။ ဤနည်းတွင် စာရေးဆရာအဖို့ အခက်ကြုံနိုင်စရာ အကြောင်းရှိသည်။ သူ ဖော်ပြသည့် ဇာတ်ဆောင်တစ်စုသည် အခြားတစ်စုထက် ပို၍ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းနေတတ်သည်။ ထိုအခါ စာဖတ်သူသည် သူစိတ် မဝင်စားသည့် ဇာတ်ဆောင်တို့၏ အဖြစ်အပျက်များ၊ ပြုမူလှုပ်ရှားပုံများကို အတင်းခြေရာခံလိုက်နေရသဖြင့် စိတ်ညစ်ညူးသွားနိုင်စရာအကြောင်းရှိသည်။ ဤအဖြစ်မျိုးကို **မစ်ဒဲမတ်ချ်**^၁ ၌ တွေ့နိုင်သည်။ ဤဝတ္ထုမျိုးတွင် မနိုင်မနင်း ဖြစ်ခြင်း၊ စကားကြောရှည်လာခြင်း၊ ရောထွေးလာခြင်းမျိုးနှင့် ကြုံရတတ်သည်။ ဤဝတ္ထုမျိုးရေးရာတွင် ကျော်ကြားသူ၊ အရေးကောင်းသူမှာ တော်လစတိုင်း ဖြစ်သည်။ သူပင်လျှင် အပြစ်မကင်း၊ မပြည့်စုံ။ ဤနည်းကို သုံးသည့်အခါ စာရေးဆရာဘက်က ကုံလုံပြည့်စုံဖို့လိုသည်။ သို့သော် အဘက်ဘက်က စေ့စေ့စပ်စပ်မဖြစ်နိုင်။ သူဖန်တီးသည့်ဇာတ်ဆောင်တိုင်းကို နောကျေနေအောင် သိထားရမည်။ သူတို့ခံစားမှုမျိုး ခံစားနိုင်ရမည်။ သူတို့တွေးသလို ဝင်၍တွေးနိုင် ရမည်။ သို့သော်လည်း သူ ဖန်တီးသည့် ဇာတ်ဆောင်၏ လူ့သဘာဝကို ပိုင်နိုင်မှုသာလျှင် တတ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား ထိုဇာတ်ဆောင်ကို အတွင်းမှဝင်၍ မကြည့်နိုင်။ အပြင်ပန်းသာ ကြည့်မြင်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထိုအခါ ဇာတ်ဆောင်၏ လူ့သဘာဝအဖွဲ့သည် မပီမသဖြစ်လာသည်။ စရိုက်မမှန်ဖြစ်လာ သည်။ စာဖတ်သူက ထိုဇာတ်ဆောင်များကို စိတ်ဝင်စားမှု နည်းလာတတ်သည်။

ဟင်နရီဂျိမ်းသည် ထိုအားနည်းချက်များကို ရိပ်စားမိသဖြင့် တတိယ လူကတစ်ဆင့် ပြောသည့်နည်းကို တစ်မျိုးတစ်ဖုံ ဆန်းသစ်တီထွင်လိုက်သည်။ သူ့နည်းမှာ စာရေးဆရာသည် အရာခပ်သိမ်းကို သိသည့်တတိယလူဖြစ်ငြား လည်း ဇာတ်ဆောင်တစ်ယောက်တည်းကိုသာ အလေးတင်းထားသည်။ မည်သို့ ဖြစ်စေ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ စရိုက်သည် အလွဲလွဲအချော်ချော်ဖြစ်တတ်ပေရာ ဤနည်းမှာလည်း ကျေနပ်စရာကောင်းပြီဟု မဆိုသာပေ။ စာရေးဆရာက “သူမ ပြီးသည်ကို သူ မြင်သည်”ဟု ရေးသည့်အခါ စာရေးဆရာသည် အရာ ခပ်သိမ်းသိသောတတိယလူနေရာတွင် ဝင်ပူးထားသည်။ သို့သော်လည်း “သူမ ၏ ခပ်ထေ့ထေ့အပြုံးကို သူ မြင်သည်”ဟု ရေးလိုက်သည့်အခါ စာရေးဆရာ သည် တတိယလူနေရာတွင်မရှိတော့။ ထေ့သောအပြုံးမှာ သူမ၏ ပြုံးပုံပြုံးနည်း ကို အထူးပြုထားလေရာ စာရေးဆရာ၏ ရပ်တည်သည့်နေရာသည် မမှန်။

၁။ Middlemarch(1871-72) by George Eliot(1819-80)

၂။ The Ambassadors(1903) byf Henry James (1843-1916)

ဟင်နရီဂျိမ်းသည် သံကြီးတမန်ကြီးများ^၂ ဝတ္ထုတွင် စထရက်သာတည်းဟူသော ဇာတ်ဆောင်မှတစ်ဆင့် ဝတ္ထုကိုပြောပြသည်။ သူ့နည်းမှာ အသုံးတည့်သည်။ ဇာတ်ဆောင်စရိုက်နှင့်မဆီလျော်သည့်ဖွဲ့နွဲ့ချက်တို့ကို ရေးရင်းရေးရင်း လက်ရောက်မသွားအောင် ထိန်းနိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ သူ့ဇာတ်ဆောင်စထရက်သာသည် အရေးကြီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်ဖြစ်လာသည်။ အခြားဇာတ်ဆောင်များ၏ ပြုမူလှုပ်ရှားပုံတို့ကို စထရက်သာမှတစ်ဆင့် ဖော်ပြသည်။ သူတို့တစ်တွေ ဘာလုပ်သည်၊ ဘာပြောသည်၊ ဘယ်လိုခံစားသည်၊ ဘယ်လိုတွေးသည်တို့ကို စထရက်သာ မြင်ကြားရပုံမှတစ်ဆင့် ဝတ္ထုကို ဖွဲ့နွဲ့ထားသည်။ သူ့ဝတ္ထုတည်ဆောက်ပုံမှာ သိပ်သိပ်သည်းသည်းရှိသည်။ ဤနည်းမှာ ယုတ္တိတန်ရေးကို အထောက်အကူပြုသည်။ အကြောင်းမှာ စာဖတ်သူသည် ဦးစွာပထမ ဇာတ်ဆောင်တစ်ယောက်တည်းကို အလျင်ဆုံးစ၍သိရသည်။ ထိုဇာတ်ဆောင်ကို ရင်းနှီးလာသည့်အခါ သူပြောသမျှကို ယုံရသည့်အခြေသို့ ရောက်လာသည်။ စာဖတ်သူ သိစေချင်သည့်အကြောင်းအရာတို့ကို ဝတ္ထုကြောင်း ပြောပြသည့် ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်တည်းထံမှ တဖြည်းဖြည်းသိလာရသည်။ ထိုအခါ စာဖတ်သူမှာ အထုပ်ကြီးတဖြည်းဖြည်းပြေလာသဖြင့် ဝတ္ထု၏ အရသာကို တဖြည်းဖြည်းခံစားလာရသည်။ စောစောပိုင်းက မှေးမှိန်နေသည့် အကြောင်းအရာများ၊ မသေမချာ မရေမရာဖြစ်နေသည့် အကြောင်းအရာများသည် ပြေလည်လာသည်။ ဤနည်းမှာ စုံထောက်ဝတ္ထုလိုပင် လျှို့ဝှက်ချက်များ တဖြည်းဖြည်းသိလာရသည့်ခံစားမှုမျိုးရနိုင်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဟင်နရီဂျိမ်းကြိုက်နှစ်သက်သည့် ဇာတ်ဆန်ခြင်း၊ ဇာတ်နာအောင် ဖန်တီးခြင်းတို့ အလိုလိုပါနေပြီးဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အခက်တစ်ခု ကြုံရတတ်သည်။ ယင်းမှာ စာဖတ်သူသည် ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ဆောင်ထက် ဖြတ်ထိုးဉာဏ်ကောင်းလျှင် စာရေးဆရာ သိစေချင်သည်တို့ကို သူက ကြို၍ သိနေတတ်သည်။ ဘာပြီး ဘာဖြစ်မည်ကို ကြိုသိနေလျှင် ဝတ္ထုသည် အရသာမရှိတော့ပြီ။ ဟင်နရီဂျိမ်း၏ သံကြီးတမန်ကြီးများ ဝတ္ထုကို ဖတ်လျှင် စာဖတ်သူသည် စထရက်သာ၏ ထုံထိုင်းမှုကို သည်းခံနိုင်မှ အစအဆုံးဖတ်၍ရမည်။ စထရက်သာသည် သူ့ရှေ့တည့်တည့်ရောက်နေသူကိုပင် မမြင်တတ်ရှိနေသည်။ စာဖတ်သူသည် အတွေ့အကြုံမရှိသော လူအ လူန မဟုတ်ဆိုသည့် အချက်ကို စာရေးဆရာ သတိချပ်ဖို့လိုသည်။ စာဖတ်သူကို အရူးမလုပ်ရန် သတိထားရမည်။

များစွာသော ဝတ္ထုများမှာ အရာခပ်သိမ်းကို သိသောတတ်ယလူနေရာမှနေ၍ ပြောခြင်းဖြစ်သည်။ ဤနည်းသည် စာရေးဆရာတစ်ယောက်အဖို့ လွယ်ကူသောနည်းဖြစ်သည်ဟု မှတ်ယူရန်သာရှိသည်။ သို့သော် “ကျွန်တော်ဝတ္ထု”

သည်တွင်လည်း အကျိုးအာနိသင်ထူးများ ရှိသည်ကို သတိချပ်သင့်သည်။ ဟင်နရီ
ဂျိမ်း အသုံးပြုသည့်နည်းလိုပင် ဤနည်းသည်လည်း အသင့်ယူတ္တိကို ပေးနိုင်သည်။
စာရေးဆရာသည် အချက်တစ်ခုတည်းကိုသာ အာရုံစိုက်နေရသည်။ သူ့အဖို့
အာရုံထွေပြားစရာမလိုတော့။ သူ ဘာမြင်သည်၊ ဘာကြားသည်၊ ဘာလုပ်သည်
ကိုသာ ပြောရတော့မည်ဖြစ်သည်။ ဤနည်းကို ဆယ့်ကိုးရာစုက အင်္ဂလိပ်စာရေး
ဆရာများ သုံးလျှင် ပို၍သင့်မည်။ ထိုခေတ်က အင်္ဂလိပ်ဝတ္ထုများမှာ အရည်
အသွေးမရှိ။ ပုံပန်းမပေါ်။ များသောအားဖြင့် အချီအချ ဆွေးနွေးခန်းများသာ
ကဲနေတတ်သည်။ “ကျွန်တော်ဝတ္ထု”၏ နောက်အကျိုးအာနိသင်တစ်ခုမှာ စာဖတ်
သူသည် ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းပြန်သူ တစ်ယောက်တည်းကိုသာ အာရုံစိုက်နေရခြင်း
ပင်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုထဲက ဇာတ်ကြောင်းပြန်သူ “ကျွန်တော်”ကို ကြိုက်ချင်မှကြိုက်
မည်။ သို့သော်လည်း သူကတစ်ဆင့် ဝတ္ထုကို သိရသဖြင့် သူ့ကိုကား သက်ဝင်
ယုံကြည်နေရပြီဖြစ်သည်။ “ကျွန်တော်ဝတ္ထု”တွင် အပြစ်ရှိသည်။ ဝတ္ထုအကြောင်း
ပြောသူသည် **ဒေးဗစ်ကော့ပါးဖီး**⁹ ထဲကလို ဇာတ်လိုက်ဖြစ်နေသည့်အခါ ကိုယ့်
ကိုယ်ကိုဖော် မသူတော်အဖြစ်မျိုး ရောက်တတ်သည်။ “ကျွန်တော်ကတော့ သိပ်လှ
တာပဲ၊ သိပ်တော်တာပဲ”ဟု ပြော၍မဖြစ်။ ကိုယ်တိုင်ကိုယ်ကျ စွန့်စွန့်စားစား
ဆောင်ရွက်ခဲ့သည့် စွန့်စားခန်းများကို ပြန်ပြောနေလျှင် ပလွားလွန်းသည့်အဖြစ်
ရောက်နိုင်သည်။ တော်ရုံတန်ရုံကိစ္စလေးကို ပြီးမြောက်အောင် မဆောင်ရွက်နိုင်
လျှင်လည်း ညံ့ရာရောက်သွားမည်။ တစ်ဖန် ဇာတ်လိုက်အမျိုးသမီးက သူ့ကို
ချစ်နေပြီဆိုသည်ကို စာဖတ်သူကပင် ကြို၍သိနေပါလျက် သူက မသိလျှင်လည်း
အရူးဖြစ်သွားတတ်သည်။ သည့်ထက်ဆိုးသည်မှာ ဝတ္ထု၏ အဓိကဇာတ်ဆောင်
သည် ဇာတ်လိုက်ဖြစ်နေပြီး၊ ဇာတ်ကြောင်းကို သူ့ကိုယ်တိုင်က ပြန်ပြောသည့်
အခါ ဇာတ်လိုက်သည် အခြားဇာတ်ဆောင်များနှင့် ယှဉ်လိုက်သော် ပျော့ညံ့ညံ့
ဖြစ်နေတတ်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ ဘာကြောင့် ဤသို့ဖြစ်ရသည်ကို ဆန်းစစ်ကြည့်
သည့်အခါ အောက်ပါအတိုင်းအဖြေရသည်။ စာရေးဆရာသည် ဇာတ်လိုက်နေရာ
မှ ဝင်ပူးကာ ဇာတ်ကြောင်းပြောသည်။ ဇာတ်လိုက်ကို စာရေးဆရာက မြင်သည့်
အမြင်မှာ ပုဂ္ဂလဓိဋ္ဌာန်ကျနေသည်။ ဇာတ်လိုက်နှင့် စာရေးဆရာကိုယ်တိုင်မှာ
ပူးနေသည်။ ခွာမရဖြစ်နေတတ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာရေးဆရာသည် တစ်ခါတစ်ရံ
မပြတ်မသား ဖြစ်လာတတ်သည်။ သူ၏ပျော့ကွက်ညံ့ကွက်များသည် ဇာတ်လိုက်
နှင့် ရောထွေးသွားကာ သူ့ဇာတ်လိုက်သည် ပျော့ညံ့ညံ့ဖြစ်လာသည်။ သို့သော်
လည်း တခြားဇာတ်ဆောင်များကိုမူ ဓမ္မဓိဋ္ဌာန်ကျကျ ကြည့်မြင်သုံးသပ်ကာ ရေးဖွဲ့

နိုင်သဖြင့်(၁)ခွာ၍ ကြည့်နိုင်သဖြင့် ထိုဇာတ်ဆောင်တို့သည် ထက်မြက်နေတတ်သည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ စာရေးဆရာသည် ဒစ်ကင်းတို့လို အစွမ်းထက်ခဲ့လျှင် ထိုဇာတ်ဆောင်တို့ကို ဇာတ်ဆန်အောင် ကြည့်မြင့်သုံးသပ်ကာ ကြွလာအောင် ဖန်တီးပြီးလျှင် ယင်းတို့က သူ့ဇာတ်လိုက်ထက် ပို၍ တောက်ပြောင်လာအောင် လုပ်နိုင်သည်။

ဤနည်းဖြင့် ရေးကြသည့် ဝတ္ထုများအနက် တစ်ချိန်က အလွန်ခေတ်စားသည့်ဝတ္ထုရေးနည်းတစ်မျိုး ပေါ်လာသေးသည်။ ယင်းမှာ ပေးစာများဖြင့် ဖွဲ့နွဲ့ထားသည့် ဝတ္ထုမျိုးဖြစ်သည်။ စာတစ်စောင်စီမှာ ဂျွန်တော်၊ ဂျွန်မနေဖြင့် ရေးထားသည်။ သို့သော်လည်း စာများကို ဇာတ်ဆောင်အသီးသီးက ရေးကြခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤနည်းမှာလည်း ယုတ္တိအလွန်သင့်သည့်အတွက် အာနိသင်ထူးရသည်။ စာဖတ်သူက ပေးစာများကို တကယ့်ပေးစာများအဖြစ် အလွယ်တကူ လက်ခံယုံကြည်သည်။ ထိုအချင်းချင်းပေးစာများသည် တိုင်ပင်ဖော်တိုင်ပင်ဖတ် တစ်စုံတစ်ယောက်က သစ္စာဖောက်သဖြင့် စာရေးဆရာလက်ထဲသို့ ရောက်သွားခြင်း ဖြစ်ဟန်တူသည်ဟု ယုံကြည်ကြသည်။ စာရေးဆရာအဖို့မူ ယုတ္တိတန်ဖိုးသာ အရေးကြီးသည်။ သူ့ကိစ္စမှာ သူပြောသည့် အဖြစ်အပျက်တို့သည် တကယ်ဖြစ်သည်ဟု စာဖတ်သူအား ယုံစေချင်သည်။ **ဗယ်ရွန်မွန်ချောဆင်၏ ပုံပြင်များ**^၁ လို မယုံကြည်နိုင်စရာပင်ဖြစ်စေ၊ ကက်ဖကာ၏ **ရဲတိုက်ကြီး**^၂ လို ထိတ်လန့်စရာ ပဲဖြစ်စေ စာဖတ်သူယုံဖို့အရေးကြီးသည်။ သို့သော် ဤနည်းတွင်လည်း ချို့တဲ့မှုများ မကင်းသေး။ ဤနည်းမှာ ဝိုင်းကြီးပတ်ပတ်လည်သလို ပုံဝတ္ထု တစ်ခုကို ဟိုကလှည့်၊ ဒီကလှည့်ကာ ပြောရသည့်ကိစ္စဖြစ်ရာ ချာချာလည်သွားနိုင်သည်။ ပေးစာများမှာလည်း အလွန်စကားကြောရှည်သည်။ တစ်ခါတစ်ရံ မဆိုင်သည့် အကြောင်းများလည်း ပါလာတတ်သည်။ သို့နှင့် ကာလအတန်ကြာသော် စာဖတ်သူတို့သည် ပြီးငွေ့သွားကြပြီး ဤနည်းလည်းတိမ်မြုပ်သွားသည်။ ဤနည်းဖြင့် ရေးကြသည့် ဝတ္ထုများအနက် သုံးခုမှာ ဂန္ထဝင်စာရင်း၌ ပါလာသည့် လက်ရာမွန်များ ဖြစ်လာကြသည်။ ယင်းတို့မှာ **ကလာရစ်ဆာ**^၃၊ **လာနီဗယ်လေဟယ်လို့က်**^၄ နှင့် **လေလိုင်ယေဆန်ဒင်ဂျာရူ**^၅ တို့ဖြစ်သည်။

“ဂျွန်တော်ဝတ္ထု”တို့တွင် အောင်မြင်သော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရှိသည်။ ဆိုခဲ့ပြီးသည့် ချွတ်ယွင်းချို့တဲ့ချက်များလည်း ကင်းသည်။ ဤနည်းကို ကောင်းစွာအသုံးချထားသည့်ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ ယင်းမှာ ဟာမင်းမဲလဗီး၏ မိုဒီဒစ်ဖြစ်သည်။ စာရေး

၁။ Tales by Baron Munchausen ၂။ The Castle(1930) by Franz Kafka(1883-1925)
၃။ Clarissa ၄။ La Nouvelle Heloise ၅။ Les Liaisons Dangereuses

ဆရာက ကျွန်တော်အနေဖြင့် ပြန်ပြောသည့်ဝတ္ထုပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် သူ့
ဇာတ်လမ်းမဟုတ်။ သူသည်လည်း အဓိကဇာတ်ဆောင်(ဝါ)ဇာတ်လိုက်မဟုတ်။
သူသည် ဇာတ်လမ်းတွင် ပါသော အခြားဇာတ်ဆောင်တို့နှင့် တစ်နည်းအားဖြင့်
ပူးပူးကပ်ကပ် ဆက်သွယ်နေသူဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုထဲမှ ဇာတ်ဆောင်တစ်ယောက်
ကားဟုတ်သည်။ သူ ပါဝင်ရသည့်အခန်းမှာ အဖြစ်အပျက်များကို ဖန်တီးနိုင်
သည့်နေရာမှာမဟုတ်။ အရေးကြီးသည့်အခန်းက သူ မပါ။ သို့သော်လည်း ယုံ
ကြည်စိတ်ချရသည့် တိုးတိုးဖော်နေရာက ပါသည်။ သူသည် ဘေးကြည့်ပရိသတ်
တစ်ယောက်အနေသာဖြစ်သည်။ ဂရိအလွမ်းဇာတ်များမှ ဇာတ်ကြောင်းပြန်သူလို
သူတွေ့ကြုံရသည့်အရေးအခင်းတို့ကို မျက်မြင်တစ်ယောက်အနေဖြင့် ပြန်ပြော
ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ တွေ့ကြုံရသည့် အရေးအခင်းကြောင့် ဝမ်းပန်းတနည်းဖြစ်
ချင်ဖြစ်မည်။ ပါဝင်သူတို့ကို သူက တတ်နိုင်သမျှ အကြံပေးချင်ပေးမည်။
သို့သော်လည်း အဖြစ်အပျက်တို့ကို ပြောင်းလဲလှုပ်ရှားသွားအောင် ပြုလုပ်နိုင်စွမ်း
သူတွင် မရှိ။ စာဖတ်သူကိုကား သူ ပြောသမျှ ယုံကြည်စေချင်သည်။ သူ သိ
သမျှ ပြောသည်။ သူ့မျှော်လင့်ချက်၊ သူ့ထင်မြင်ချက်၊ သူ့စိုးရိမ်မှုတို့ကိုလည်း
ဖွင့်ပြောသည်။ အကြံရခက်၍ လက်မှိုင့်ချရသည့်အခါတို့တွင်လည်း သူ ဘာမှ
မတတ်နိုင်တော့ကြောင်းပြောသည်။ စာရေးဆရာက ဘယ်အကြောင်းအချက်များ
ကို မပြောစေချင်သဖြင့် ထိမ်ချန်ထားခြင်းမျိုး ရှိမနေတော့။ ဤချွတ်ယွင်းချက်များ
ကို ဟင်နရီဂျိမ်း၏ ဇာတ်ဆောင် စထရက်သာဌ တွေ့ရသည်။ အကိုင်အတွယ်
ဟန်မကျသည်နှင့် စထရက်သာဌများ လူမှိုက်ဖြစ်ရသည်။ တစ်ဖန် စာရေးဆရာက
ထိုဇာတ်ဆောင်မျိုးကို အရည်အသွေးကြွလာအောင်လည်း လုပ်ပေးနိုင်သည်။
ဇာတ်ကြောင်းပြန်သူနှင့် စာဖတ်သူတို့သည် ဝတ္ထုထဲတွင်ပါသည့်ဇာတ်ဆောင်
သစ်များကို အတူတူစိတ်ဝင်စားနေကြပြီဖြစ်သည်။ သူတို့အပြုအမူ၊ အပြောအဆို
တို့ကို စိတ်ဝင်စားနေကြပြီဖြစ်သည်။ စာရေးဆရာ ဖန်တီးလိုက်သည့်ဇာတ်
ဆောင်သစ်များကို စာဖတ်သူနှင့်အတူ ဇာတ်ကြောင်းပြန်သူကလည်း တစ်ချိန်
တည်း စတင်အကျွမ်းဝင်ခြင်းဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဇာတ်သည် အသင့်ယူတ္တိ
ပို၍ရှိလာသည်။ ဤဝတ္ထုမျိုးတွင် ဇာတ်ကြောင်းပြန်သူက ဇာတ်လိုက်၏ အရည်
အသွေးကို ကြွလာအောင် ဖန်တီးနိုင်သည်။ ဇာတ်လိုက်ကိုယ်တိုင်က ဇာတ်
ကြောင်းပြန်သူ “ကျွန်တော်”ဖြစ်နေလျှင် “ကျွန်တော် သိပ်တော်တာပဲဟု”ဟု
ပြော၍မဖြစ်။ သို့ဖြစ်ရာ ဤနည်းမှာ ဝတ္ထုရေးရာတွင် လိုက်နာသင့်သည့်နည်း
ကောင်းတစ်ခုဟု ထောက်ခံနိုင်သည်။

ယခုဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ်တွင် ဘယ်အရည်အသွေးများ ရှိထိုက်သည်

ဆိုသည်ကို ကျွန်တော်တင်ပြမည်။ ဤသည်မှာ ကျွန်တော်၏ ကိုယ်ပိုင်ထင်မြင်ချက်မျှသာဖြစ်သည်။

ဝတ္ထုကောင်းတစ်ပုဒ်တွင် အောက်ပါအရည်အသွေးတို့ရှိရမည်ဟု ထင်ပါသည်။ စာရေးဆရာရွေးချယ်သည့် အဓိကအကြောင်း(ဝါ)ဦးတည်ချက်သည် ကျယ်ပြန့်ရမည်။ အများစိတ်ဝင်စားနိုင်သည့် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်အကြောင်းအရာဖြစ်ရမည်။ ဆိုလိုသည်မှာ လူတစ်စုအတွက် မဖြစ်စေရ။ အများအတွက် ဖြစ်စေရမည်။ လူတစ်စုတွင် ဝေဖန်ရေးဆရာတစ်စု၊ ပါမောက္ခတစ်စု၊ ပညာတတ်တစ်စုတို့အတွက် မဖြစ်စေရ။ ထို့အတူ ဘတ်စကားသမားတစ်စု၊ အရက်ဆိုင်ဝန်ထမ်းတစ်စုအတွက်လည်း မဖြစ်စေရ။ လူ့လောကတစ်ခုလုံး ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိတ်ဝင်စားမှုရှိသည့်ဝတ္ထုမျိုးဖြစ်ရမည်။ တစ်ဖန်မိမိရွေးသော အဓိကအကြောင်းအရာသည် တာရှည်ခံရမည်။ လောလောဆယ်ခေတ်စားနေသည့် ပေါ်ပင်ကိစ္စတို့ကို ဝတ္ထုရေးဆရာများ ရွေးတတ်သည်။ ယင်းတို့ ခေတ်တိမ်သွားလျှင် ကိုယ်ရေးသောဝတ္ထုသည် အလျင်အပတ်က သတင်းစာလို ကုန်ထုတ်စက္ကူဖြစ်သွားနိုင်သည်။ စာရေးဆရာ၏ တာဝန်မှာ မိမိပြောစရာရှိသည့် ပုံကို ဆွဲဆောင်မှုအပြည့်ရှိစေရမည်။ ရှေ့နောက် အစီအစဉ်တည့်ကာ အဆင်ပြေညီညွတ်နေရမည်။ အစ၊ အလယ်၊ အဆုံးရှိရမည်။ ဝတ္ထု၏ အဆုံးသတ်သည် ဝတ္ထုအစ၏ သဘာဝကျသော အကျိုးဆက်ဖြစ်ရမည်။ သည်လိုစလျှင် သည်လိုဆုံးရမည့် ဓမ္မတာကို မလွန်ဆန်ရ။ အစနှင့်အဆုံး ပြေပြစ်ညီညွတ်စေရမည်။ အဖြစ်အပျက်များ(ဝါ)ဖြစ်ရပ်များသည် အသင့်ယုတ္တိရှိရမည်။ ဖြစ်ရပ်များက အကြောင်းအရာကို မဖွံ့ဖြိုးကြီးထွားစေရ။ သို့သော် ဖြစ်ရပ်တို့သည် ဝတ္ထုထဲမှ မွေးဖွားလာရမည်။ စာရေးဆရာ ဖန်တီးလိုက်သော ဇာတ်ဆောင်တို့သည် ပင်ကိုအရည်အသွေးရှိနေရမည်။ သူတို့၏ လှုပ်ရှားမှု၊ ပြုမူပြောဆိုပုံတို့သည် သူတို့၏ စရိုက်အလိုက် ဖြစ်စေရမည်။ “ဒီဆရာဝန်ဆိုတဲ့ လူကတော့ ဒီလိုကျင့်ဖို့မကောင်းဘူး”ဟူ၍ စာဖတ်သူစိတ်ထဲထင်မနေစေရ။ “အင်း...ဒီဆရာဝန်ဆိုတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်ဟာ ဒီလိုပြောရမှာပေါ့။ ဒီလို လုပ်လိမ့်မယ်လို့ထင်သားပဲ”ဟု စာရေးဆရာနှင့် တစ်သဘောတည်းဖြစ်နေစေရမည်။ ဇာတ်ဆောင်တို့သည် ဝတ္ထုထဲမှာပင် သူတို့ကိုယ်သူတို့ စိတ်ဝင်စားနေလျှင် ကောင်းမည်ထင်သည်။ ဖလောဗဲယားသည် **လာ အက်ဂျူကေးရှင်း ဆင်တီမင်တယ်**^၁ ဆိုသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရေးသည်။ ဝေဖန်ရေးဆရာ အကျော်အမော်တို့က ယင်းဝတ္ထုကို ချီးကျူးကြသည်။ သို့သော်လည်း သူ ရွေးချယ်ဖန်တီးထားသည့်ဇာတ်လိုက်သည် လေးလေးနက်နက်မရှိ။

၁။ L'Education Sentimentale(1869)by Gustave Flaubert(1821-1880)

ပေါ့ပြက်ပြက်ဇာတ်ကောင်မျိုးဖြစ်ရာ သူ ဘာလုပ်သည်၊ ဘာဖြစ်သွားသည်ကိုပင် သတိမထားလိုက်နိုင်ဖြစ်ရသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မည်မျှချီးကျူးကြစေ၊ အလွန်အဖတ် ရခက်သောဝတ္ထုဖြစ်နေသည်။ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ တစ်ဦးချင်းပင်ကိုအရည် အသွေးကို ဖော်ရမည်ဟု ဆိုခဲ့သည်ကို ရှင်းဦးမည်။ စာရေးဆရာတစ်ယောက် သည် အသစ်လွင်ဆုံးဇာတ်ဆောင်များကို ဖန်တီးလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်လျှင် အလွန်အမင်း တောင်းဆိုရာရောက်လိမ့်မည်။ စာရေးဆရာ၏ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းမှာ လူ့သဘာဝဖြစ်သည်ကို သတိချပ်သင့်သည်။ လူဆိုသည်မှာ အမျိုးမျိုးရှိသည် မှန်ပါသည်။ သို့ငြားလည်း ထို လူအမျိုးမျိုးဆိုသည်မှာမရှိ။ ထို့ပြင် ဝတ္ထု၊ ပုံ၊ ပြဇာတ်၊ မဟာကဗျာ စသည့်အနုပညာတို့မှာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်ပေါင်းများစွာ ကတည်းက ရေးသားဖွဲ့နွဲ့လာခဲ့ကြရာ မျက်မှောက်ခေတ် စာရေးဆရာတစ် ယောက်အဖို့ လုံးလုံးသစ်သည့်ဇာတ်ဆောင် (ဝါ)လူ့သဘာဝအဖွဲ့ကို ဖော်ထုတ် နိုင်ဖို့ဆိုသည်မှာ အလွန်ခဲမည်းသည့်ကိစ္စဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုလောကတစ်ခုလုံးကို စိတ်မျက်စိတွင် ထင်ယောင်လာအောင် ကြည့်လိုက်မည်ဆိုလျှင်ပင် ပင်ကိုဖန် ဆင်းဇာတ်ဆောင်သစ်ဆို၍ ဒွန်ကွီဇုတ် တစ်ယောက်သာ တွေ့ဖူးသေးသည်။ သို့တိုင်အောင် ပညာရှင်ဝေဖန်ရေးဆရာတစ်ယောက်ယောက်က ဒွန်ကွီဇုတ်၏ ဘေးဘိုးဘီဘင်ကို တွေ့ချင်တွေ့နေမည်ဆိုလျှင် မအံ့သြပါ။ ဆိုလိုသည်မှာ ဒွန်ကွီဇုတ်ပင်လျှင် ဆာဗင်တီ၏ ပင်ကိုဖန်တီးဇာတ်ဆောင် ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်ဦး မည်။ သူ့ဇာတ်ဆောင်၏ ပင်ကိုအရည်အသွေးကို ထိုးထွင်းသိမြင်နိုင်ပြီဆိုလျှင် ထိုစာရေးဆရာသည် အလွန်ကံကောင်းသည်ဟုဆိုရမည်။

ဇာတ်ဆောင်စရိုက်အလိုက် သူ၏ အပြုအမူတို့ဖြစ်ပေါ်လာရသလို သူ၏ပြောစကားများသည်လည်း သူ့စရိုက်အလိုက်ဖြစ်သင့်သည်။ ဖက်ရှင်မယ် အမျိုးသမီးတစ်ယောက်၏ ပါးစပ်မှ ထွက်လာသည့်စကားများသည် ဖက်ရှင်စကား များသာဖြစ်သင့်သည်။ မိန်းမရွှင်သည် အထက်တန်းစကား မပြောသင့်။ ထို့အတူ မြင်းသမားသည် မြင်းပွဲစကားပြောသင့်သည်။ ရှေ့နေပါးစပ်မှ ဆရာဝန်စကား မထွက်သင့်။ ရှေ့နေစကားသာ ထွက်သင့်သည်။ (စာရေးဆရာကြီးများ ဖြစ် ကြသည့် **မယ်ရီဒစ်**^၁ နှင့် ဟင်နရီဂျိမ်းတို့၏ ဇာတ်ဆောင်များသည် မယ်ရီဒစ် နှင့် ဟင်နရီဂျိမ်းတို့ပြောသလို ပြောကြသည်။ ဤသည်မှာ ယင်းတို့၏ ပေါ့ လျော့ချက်ဖြစ်သည်။) ဇာတ်စကားများမှာ စာရေးဆရာအဖို့ သူ့အမြင်ကို တင်ပြရန်အတွက် အကွက်ဖော်ပေးသည့် စကားမျိုးမဖြစ်စေရ။ စာရေးဆရာက သူ ပြောချင်သည်ကိုလည်း မဖြစ်စေရ။ ဇာတ်စကားများသည် ဇာတ်ဆောင်၏

၁။ George Meredith(1828-1909)

စရိုက်ကို ပေါ်လွင်စေသည့်စကားမျိုးဖြစ်စေရမည်။ တစ်ဖန် ဇာတ်လမ်းကို ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေမည့် စကားမျိုးဖြစ်ရမည်။ ဇာတ်ကြောင်းပြန်ရာတွင် တိုတိုနှင့် လိုရင်းရောက်ဖို့အရေးကြီးသည်။ ဇာတ်ဆောင်တို့၏ စိတ်ထားများပေါ်လွင် တော်လောက်ပြီ။ တစ်ဖန် သူတို့ ကြုံတွေ့ရသည့်အခြေအနေနှင့် ပတ်ဝန်းကျင် တို့သည် ယုတ္တိရှိရမည်။ ရေးဟန်ဆန်းပြားစရာမလို။ ပညာအသင့်အတင့်ရှိသူတို့ ဖတ်နိုင်လျှင် လုံလောက်ပြီ။ အကြောင်းအရာကို ရေးဟန်က လိုက်ဖက်ဖို့လို သည်။ ဖိနပ်နှင့် ခြေထောက်တိုင်းချုပ်ထားသလား အောက်မေ့ရအောင် သူ့နေ ရာနှင့်သူ ချပ်ချပ်ရပ်ရပ်ရှိစေရမည်။ နောက်ဆုံးအရေးကြီးသည့် အချက်တစ်ခု ရှိသည်။ ယင်းကား ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ နှစ်သိမ့်မှုကို ပေးသည်ဆိုသည့် အချက် ပင်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုဖတ်သူသည် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဖတ်ပြီးသည့်အခါ စိတ်ထဲတွင် ကြည်နူးနှစ်သက်သည့်အရာသာကို တမြို့မြို့ခံစားရသည်။ ဤသို့ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု ရလေလေ ကောင်းလေလေပင်။ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု ပေးနိုင်သည်ဆိုသည့်စကား တွင် ကောင်းသောအဓိပ္ပာယ်အမျိုးမျိုးကို ဆောင်သည်။ ယင်းတို့အနက် တစ်ခုမှာ စိတ်ဝင်စားမှု၊ သို့မဟုတ် ရွှင်မြူးမှုကို ပေးစွမ်းနိုင်ခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့သော် လည်း ရွှင်မြူးမှုတစ်ခုတည်းသာလျှင် အရေးအကြီးဆုံး အင်္ဂါရပ်ဖြစ်သည်ဟု အများက အယူမှားနေကြသည်။ **လေထန်ကုန်း**^၁ နှင့် **ကာရာမာဇော့ညီအစ်ကို များ**^၂ တို့မှာလည်း ထရစ်စထရမ်ရှန်ဒီ^၃ နှင့် အကောင်းမြင်သမား^၄ တို့မှ ရသည့် ရွှင်မြူးမှုမျိုးရနိုင်ပါသည်။ စိတ်နှလုံးယူကျွေးမရ ဖြစ်လာခြင်းမျိုးမှာ ခြားနား သော်လည်း နှစ်မျိုးစလုံးမှ ဤခံစားမှုမျိုး အတူတူရနိုင်ပါသည်။ စာရေးဆရာ သည် အလွန်ကြီးကျယ်သည့် အကြောင်းအရာများကိုလည်း ဆွေးနွေးတင်ပြနိုင်ပါ သည်။ ယင်းတို့မှာ လူ့လောကနှင့် တစ်နည်းအားဖြင့် ဆက်နွှယ်နေခဲ့သော် စာရေးဆရာသည် “ဘုရားသခင်ဆိုတာရှိသလား”၊ “ဝိညာဉ်ဟာ မသေပျောက် နိုင်ဆိုတာ ဟုတ်သလား” စသည်တို့မှ “ဘဝ၏ တန်ဖိုး၊ ဘဝ၏ အဓိပ္ပာယ်” စသည်တို့အထိ သူ့ဝတ္ထုတွင် တင်ပြဆွေးနွေးခွင့်ရှိပါသည်။ စာရေးဆရာ၏ ကိစ္စမှာ သူ့ဝတ္ထုဇာတ်ကြောင်းနှင့် စပ်ဆိုင်ပြီးဆိုလျှင် စာဖတ်သူကို စိတ်ဝင်စား လာအောင် တင်ပြရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ပြဆိုခဲ့ပြီးသော အရည်အသွေးများမှာ ဝတ္ထုကောင်းတို့တွင် လိုအပ် သည့်အင်္ဂါရပ်များဖြစ်သည်။ အတော်လေးပင် ပြည့်ပြည့်စုံစုံတောင်းဆိုထားသည့် အရည်အသွေးများဖြစ်သည်။ သို့တိုင်အောင် ကျောက်မျက်ရတနာတို့မှာ အပြစ်

၁။ Wuthering Heights ၂။ Brothers Karanazov ၃။ Tristram Shandy

၄။ Candide(1759) by Voltaire (1694-1778)

အနာအဆာမကင်းနိုင်သည့်နည်းတူ ဝတ္ထုကောင်းဆိုသည်တွင်လည်း အပြစ်အနာ အဆာမကင်းနိုင်။ ပြီးပြည့်စုံခြင်းမရှိနိုင်။ သို့ဖြစ်ရာ မည်သည့်ဝတ္ထုမျှ မပြည့်စုံ။ ချွတ်ယွင်းချို့တဲ့ချက် တစ်ခုခုတော့ရှိစမြဲတည်း။ ဝတ္ထုတိုကား ဤသို့မဟုတ်။ ဝတ္ထုတိုဆိုသည်မှာ ဖတ်ချိန်ဆယ်မိနစ်နှင့် တစ်နာရီအကြားရှိသည့် ဝတ္ထုဖြစ်သည်။ အကြောင်းအရာတစ်ခုတည်းဖြစ်ရမည်။ ကန့်သတ်ချက်မဟုတ်သော်လည်း အကြောင်းတစ်ခုခုကို အခြေတည်သည့်စာမျိုးဖြစ်သည်။ ထိုအကြောင်းတစ်ခုခု မှာ တစ်ခါတည်းနှင့် ပြေလည်ပြီးဖြစ်သည့်တင်ပြချက်မျိုး ဖြစ်ရမည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဝတ္ထုတိုသည် ပြီးပြည့်စုံသည့်စာတစ်ပုဒ်ဖြစ်သည်။ နောက်ထပ် ဖြတ်တောက် ချင်၍မရ။ နောက်ထပ်ဖြည့်စွက်ချင်၍လည်း မဖြစ်။ ဤစာမျိုးမှာ ဝတ္ထုတိုဖြစ် သည်။ ဝတ္ထုတိုကို ဘောင်ခတ်နိုင်သည်။ ဤအရည်အသွေးနှင့် ပြည့်စုံသည့် ဝတ္ထုတိုများကို ရွေးပေးပါဆိုလျှင် အရာအထောင်မက ရွေးပေးနိုင်သည်။ သို့ သော်လည်း ဝတ္ထုရှည်(ဤတွင် ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ဝတ္ထုရှည်ကို ဆိုလိုရင်းဖြစ် သည်။) သည်အတိုအရှည် ကန့်သတ်၍ မရသောစာမျိုးဖြစ်သည်။ **စစ်နှင့်ငြိမ်း ချမ်းရေး**^၁ လောက် ရှည်ချင်ရှည်မည်။ **ကာမင်**^၂ လောက်တိုချင်တိုမည်။ စာရေး ဆရာသည် အသင့်ယူတ္တိရှိအောင် ဝတ္ထုနှင့်ဆိုင်သည့် အဖြစ်အပျက်တို့ကို ပြောပြ ရမည်။ ထိုအဖြစ်အပျက်တို့သည် စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းချင်မှကောင်းမည်။ ဝတ္ထုပါအဖြစ်အပျက်တို့မှာ များပြားလွန်းရကား ယင်းတို့ကို ကာလပိုင်းခြားပေးမှ ဖြစ်မည်။ စာရေးဆရာသည် သူ့စာယူတ္တိရှိရေးအတွက် အဆာများဖြင့် ကြားခု ပေးရသည်။ ယင်းတို့ကို ပေါင်းကူးဟုခေါ်ချင်လျှင် ခေါ်နိုင်သည်။ သို့သော် များစွာသော စာရေးဆရာတို့မှာ ကာလအပိုင်းအခြားကို အောင်မြင်စွာမကူးဖြတ် နိုင်။ ခေတ်တစ်ခေတ်မှ တစ်ခေတ်သို့ ကူးသည့်အခါ သူတို့သည် လက်မှိုင်ချနေ တတ်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်လည်း ထိုအကူးအပြောင်းတွင် အောင်မြင်မှုမရ။ တစ်နည်းဆိုသော် ပေါင်းကူးတံတား မထိုးတတ်။ အလွန်ပင်ပန်းခဲကတ်သည့် အလုပ်ဖြစ်သည်ဟု များစွာသော စာရေးဆရာတို့က ယူဆတတ်သည်။

စာရေးဆရာသည် လူသားဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ များစွာသော လူတို့ နည်းတူ သူလည်း ခေတ်ပေါ်ဩဇာကို မလွန်ဆန်နိုင်။ ခေတ်စားသည့်နောက်သို့ လိုက်ချင်တတ်သည်မှာ ဓမ္မတာဖြစ်သည်။ ထိုအခါ သူ့စာမှာ တာရှည်မခံ။ ပရိသတ်ကလည်း မဆွဲဆောင်သဖြင့် လက်သင့်မခံ။ ပုံစံတစ်ခုပြမည်။ ဆယ့်ကိုး ရာစုမတိုင်မီအထိ စာရေးဆရာတို့သည် တောတောင်ရေမြေဖွဲ့ကို စိတ်မဝင်စား ကြ။ စာရေးဆရာတို့သည် ရှုခင်းအကြောင်းကို သူတို့စာတွင် ထည့်၍မဖွဲ့။

၁။ War and Peace ၂။ Carmen(1847)by Prosper Merimee(1803-70)

ထိုအခါတွင် စိတ်ကူးယဉ်ဂိုဏ်းက ပရိသတ်အကြိုက်ကို လိုက်လျောကာ ရေပန်းစားလာသည့်အခါ စာရေးဆရာသည်လည်း ခေတ်ကို မလွန်ဆန်နိုင်။ လူတစ်ယောက်သည် လမ်းမကြီးတစ်ခုကို လျှောက်သွားကာ သွားပွတ်တံဝယ်သည်။ ထိုအကြောင်းရေးသည့်အခါ စာရေးဆရာသည် ဘယ်အိမ်တွေကို ဖြတ်သွားရသည်၊ ဆိုင်ထဲတွင် ဘာပစ္စည်းများရှိသည် စသဖြင့် အသေးစိတ်ဖော်ပြရန်မလို။ တကယ်တမ်းသာ ဖွဲ့နွဲ့ရမည်ဆိုလျှင် အရုဏ်တက်ချိန်၊ ဆည်းဆာချိန်၊ နေဝင်လုလု၊ ကြယ်များ လက်သည့်ည၊ မိုးသားကင်းစင်သည့် ကောင်းကင်၊ နှင်းဆောင်းထားသည့် တောင်ထိပ်၊ မည်းနက်အုံ့မှိုင်းနေသော တောတန်းစသဖြင့် မဆုံးနိုင်အောင်ပင် ရှုခင်းတို့ကို ဖွဲ့နိုင်သည်။ ယင်းတို့မှာ အလှသရဖူဆောင်းသည့် ရှုခင်း၊ မြင်ကွင်းများသာဖြစ်သည်။ သို့သော် ဝတ္ထုကြောင်းနှင့် မဆိုင်လှ။ သူ့ဘာသာသူ မည်မျှပင် လှနေသော်လည်း တောဖွဲ့တောင်ဖွဲ့တို့မှာ ဝတ္ထုနှင့်ဆီဆိုင်မှ အလွမ်းအဆွေးတို့ကို ရစ်သိုင်းဖေးကူကာ ပို၍အထိနာစေသည်ကို စာရေးဆရာက နားလည်ထားဖို့လိုသည်။ ဤသို့ ဩကာသလောကအဖွဲ့ကို ထည့်သွင်းသည်မှာ ဝတ္ထုဆိုသောအဖွဲ့၏ အကြောင်းအားလျော်စွာ ကြိုရသော မပြည့်စုံမှုကို ပြသသည့်သာဓကတစ်ခုပင်ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုသည် အတော်အတန်ရှည်လျားသည့် စာပေအဖွဲ့တစ်ခုဖြစ်သည်။ တစ်ခုပြီးဆုံးရန် အချိန်အတော် အတန်ယူ၍ ရေးရသည်။ လပေါင်းများစွာ၊ တစ်ခါတစ်ရံ နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာအထိ ကြာတတ်သည်။ သို့ဖြစ်ရာ ရေးရင်းရေးရင်းနှင့် စာရေးဆရာတွင် တီထွင်ဖန်တီးဉာဏ် ကုန်ခန်းသွားတတ်သည်။ ထိုအခါ စာရေးဆရာသည် မဆုတ်မနစ်သော လုံ့လဖြင့် ဝတ္ထုကို ပြီးဆုံးအောင် ရေးရသည်။ စာဖတ်သူ၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်ရာ၌ ဩကာသလောကအဖွဲ့က သူ့ကို အထောက်အပံ့ပေးမည်ဆိုလျှင် အံ့ဖွယ် တစ်ပါးပေတည်း။

ရှေးအခါကဆိုလျှင် စာဖတ်သူသည် အရည်အသွေးထက် အရေအတွက်ကိုပို၍ လိုချင်သည်။ သူတို့ပေးရသည့်ငွေနှင့်တန်အောင် ဝတ္ထုဆိုလျှင် ရှည်ရှည်၊ စာအုပ်ထူထူကိုမှ ဖတ်ချင်ကြသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာရေးဆရာမှာ ဝတ္ထုကြောင်းက တောင်းဆိုသည်ထက် ပို၍ရှည်မျောလာအောင် ဆွဲဆန်ကာ မဆိုင်သည်တို့ကိုပါ စာမျက်နှာများအောင် ရေးထည့်ရသည်။ သူ့အဖို့ကား နည်းလမ်းမရှားပါ။ သူ့ဝတ္ထုရှည်ထဲတွင် ဇာတ်လမ်းလက်တက်ဟု ခေါ်သည့်ပုံဝတ္ထုလေးများ အများအပြားထည့်ပေးသည်။ ယင်းတို့မှာ သူ တင်ပြချင်သည့်ဝတ္ထု၏ အဓိကအကြောင်း(ဝါ)ဦးတည်ချက်နှင့် ဘာမျှမဆိုင်။ တစ်ခါတစ်ရံတွင်မူ ပရိယာယ်သုံးကာ ဆီဆိုင်အောင် ဆွဲယူတတ်သည်။ ဆာဗင်းတီသည် ဒွန်ကီဇုတ်

တွင် ဤနည်းကို ခပ်တည်တည်ပင် သုံးခဲ့သည်။ မည်သို့ဖြစ်စေ ကြားညှပ်ထားသည့် ဇာတ်လမ်းပွားတို့မှာ ဝတ္ထုကြီးတစ်ခုလုံးကို အစွန်းအထင်းဖြစ်စေတတ်သည်။ စာဖတ်သူသည် ယင်းတို့ကို မနည်းအောင့်အည်းသည်းခံကာ ဖတ်ရသည်။ သူ့လက်ထက်က ဝေဖန်ရေးဆရာများက သူ့ကို အပြင်းအထန်ဝေဖန်ရာ ဒုတိယပိုင်းတွင် ဤကဲ့သို့သော ကြားညှပ်အဆာများ ကင်းစင်လာသည်။ သို့သော်လည်း နှောင်းခေတ်စာရေးဆရာများသည် ဝေဖန်ရေးဆရာတို့ကို မထိမဲ့မြင်ပြုကာ ဆာဗင်းတီ၏ နည်းကို ခပ်တည်တည်သုံးကြသည်။ သူတို့၏ ဝတ္ထုများသည် ဈေးကွက်တွင် ပီယာချိန်နှင့် ရောင်းရန်ရည်ရွယ်သည့်အလား ထူထဲလာကြသည်။ သူတို့သည် ဝေဖန်ရေးကို ဖတ်ဟန်မတူကြ။ ဆယ့်ကိုးရာစုတွင်ကား စာအုပ်ထုတ်သည့် နည်းသစ်တစ်ခုကြောင့် စာရေးဆရာများမှာ ထုတ်ဝေသူအလိုကျ ဝတ္ထုစာမျက်နှာရှည်ရှည် ရေးကြပြန်သည်။ လစဉ်ထုတ်မဂ္ဂဇင်းတွင် စာပေါများမှာ လူကြိုက်များလာသည်။ အောင်မြင်လာသည်။ ထိုအခါ စာရေးဆရာသည် လစဉ်မဂ္ဂဇင်းတို့၌ သူ၏ ဝတ္ထုရှည်ကြီးများကို အခန်းဆက်ရေးတော့သည်။ ထုတ်ဝေသူကလည်း အကျိုးအမြတ်ကို ကြည့်ကာ ဤနည်း တွင်ကျယ်အောင် လုပ်လာသည်။ စာရေးဆရာသည် ထုတ်ဝေသူနှင့် လက်ဝါးရိုက် စာချုပ်ချုပ်ဆိုသည်။ တစ်လ ဘယ်နှမျက်နှာပေးရမည်ဟုဆိုလာသည်။ ဤနည်းကြောင့် စာရေးဆရာတို့သည် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဇိမ်ဆွဲရေးကြသည်။ ခပ်ရှည်ရှည်ဆွဲဆန့်ချင်တိုင်း ဆန့်ကြသည်။ ရက်ချိန်းစေ့လျှင် တောင်းခံသည့် စာမျက်နှာအရေအတွက်ကို ဖြစ်သည့်နည်းနှင့် ပေးရသည်။ ဤအဖြစ်မှာ တာဝန်ကြီးတစ်ခုဖြစ်လာသည်။ ကြာသော် စာရေးဆရာသည် ဝန်ထုပ်ဝန်ပိုးကြီးတစ်ခု ရွက်ထားသလို ရက်ချိန်းနှင့် ပေးရသည့်ကတိကဝတ်ကို လေးလံသည်ထင်လာသည်။ ဤသည်မှာ နာမည်ကျော် စာရေးဆရာကြီးများဖြစ်ကြသည့် ဒစ်ကင်း၊ သက္ကရေး၊ ထရောလော့တို့၏ အတွေ့အကြုံပင်ဖြစ်သည်။ ကြာသော် သူတို့သည်ပင် လေးကန်ဖွင့်နှေးလာသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဝတ္ထုတွင် မဆီမဆိုင်သည့်ဖြစ်ရပ်များ ထည့်သွင်းလာကြသည်မှာ အံ့သြစရာမရှိတော့။ စာရေးဆရာတစ်ယောက်၏ အခက်အခဲ၊ အတားအဆီး စသည်တို့ ဘယ်လောက်များသည်ကို စဉ်းစားလိုက်သည့်အခါ အလွန်ကြီးကျယ် ထင်ရှားသွားသည့် ဝတ္ထုကြီးများပင်လျှင် ပြီးပြည့်စုံခြင်းမရှိသည်ကို မအံ့သြတော့။ ထိုဝတ္ထုတို့သည် ယခုလိုမပြည့်စုံသည်ထက် ပို၍မပြည့်စုံသည်ကိုသာ အံ့သြမိပါသည်။

ကျွန်တော်သည် စာတွင်တွင် ရေးနေစဉ် ကျွန်တော့်အတတ်ပညာ တိုးတက်မှုရှိစေရန် ဝတ္ထုနှင့်ပတ်သက်သည့် စာအုပ်ပေါင်းများစွာကို ဖတ်ရှုလေ့ လာခဲ့သည်။ ဝတ္ထုအကြောင်း ရေးသားတင်ပြသည့် စာရေးဆရာများသည် ဝတ္ထု ကို စိတ်ပြေလက်ပျောက်ဖတ်ရန် စာဟုသာ ယူဆကြသည်။ အိပ်ချ်ဂျီဝဲကလည်း ဤသို့ ယူဆသည်။ သူတို့အားလုံး တညီတညွတ်တည်း သဘောတူသည့်အချက် တစ်ခုမှာ ဝတ္ထုတွင် ပုံ သို့မဟုတ် ဇာတ်ကြောင်းသည် သိပ်အရေးမကြီးလှဟူ၍ ပင်ဖြစ်သည်။ သူတို့စိတ်ထဲတွင် ပုံကို အသားပေးလွန်းလျှင် ဝတ္ထု၏ အခြားထူး ခြားသည့်အင်္ဂါရပ်များ မှေးမှိန်သွားလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြသည်။ ပုံ၊ ဇာတ်ကြောင်း ဇာတ်လမ်းတို့သည် ဝတ္ထု၏ အသက်သွေးကြောဖြစ်သည်။ ယင်းကမ္ဘာတစ်ဆင့် စာရေးဆရာသည် စာဖတ်သူ၏ စိတ်ကို ဆွဲဆောင်နိုင်မည်ဆိုသည့်အချက်ကို သူတို့ခေါင်းထဲတွင် ပေါ်ဟန်မတူ။ ပုံ၊ ဇာတ်လမ်း၊ ဇာတ်ကြောင်းတစ်ခုတည်း ချည်း သက်သက်အတွက် ဝတ္ထုရေးသည်ဆိုလျှင် ရသစာပေသည် ဂုဏ်လျှော သွားလိမ့်မည်ဟု ယူဆကြသည်။ ဤအယူအဆမှာ ကျွန်တော့်အဖို့ ဆန်းနေသည်။ လူတို့သည် ပုံ နားထောင်ချင်ကြသည်။ ပုံနားထောင်ခြင်း အလေ့အထသည် မီးပုံဘေးတွင် ထိုင်ကာ ပုံ နားထောင်ကြသည်။ သို့မဟုတ် ဈေးနေရာတွင် စုဝေးကာ တစ်ယောက်က ပြောသည့်ပုံကို နားထောင်ကြသည်။ သို့မဟုတ် စုံထောက်ဝတ္ထုကို လူတို့စွဲလမ်းနေသည်ကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ပုံ၊ ဇာတ်လမ်းကို ဘယ်မျှစွဲမက်ကြောင်း သိသာသည်။ သို့သော်လည်း ဝတ္ထုရေးဆရာကို ပုံပြော ကောင်းသူသက်သက်ဟု ယူဆလျှင်ကား အနုပညာနယ်ပယ်မှ သူ့ကို စော်စော် ကားကားလုပ်ကာ ပယ်ထုတ်လိုက်ခြင်းမည်ပေလိမ့်မည်။ သည်လိုယူဆရန်ကား မဖြစ်တန်ကောင်းပါ။ ဝတ္ထုရေးဆရာသည် ဖြစ်ရပ်တစ်ခုကို ရွေးချယ်တင်ပြ ပါသည်။ ထို့နောက် ယင်းဖြစ်ရပ်တွင် လှုပ်ရှားကြသည့်ဇာတ်ဆောင်များကို ရွေးကာ တင်ပြပါသည်။ ထို့နောက် ဇာတ်ဆောင်သူသည် ဖြစ်ရပ်နှင့်အညီ ပြုမူကျင့်ကြံပြောဆိုပါသည်။ ပြီးမှ ဝတ္ထုရေးဆရာက လူ့ဘဝဆိုတာ...ဟုအစချီ ကာ သူ၏ထင်မြင်ယူဆချက်ကို တင်ပြဝေဖန်ပါသည်။ သူ့ယူဆချက်သည် ကိုယ် ပိုင်ဖြစ်ကောင်းမှဖြစ်မည်။ လေးနက်ချင်မှ လေးနက်မည်။ သို့သော်လည်း သူ့ဘက်က တင်ပြစရာရှိသည်ကိုကား တင်ပြထိုက်ပြီ။ တစ်ဆက်တည်းမှာပင် ဝတ္ထုရေးဆရာသည် သူ့ကိုယ်သူ ဘယ်နေရာတွင် ရောက်နေသည်ကို သိချင်မှ သိမည်၊ နားလည်ချင်မှ နားလည်မည်ဖြစ်သော်လည်း သူသည် သူ့နည်းနှင့်သူ

ဆိုလျှင် အလွန်သိမ်မွေ့သော လူ့ကျင့်ဝတ်ပြ ဆရာတစ်ယောက်ဖြစ်သွားသည်။ သို့သော် လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုသည်မှာ ဂဏန်းသင်္ချာနှင့်မတူ။ ယင်းသည် တိကျသော သိပ္ပံပညာမဟုတ်။ လူ့ကျင့်ဝတ်ဆိုသည်မှာ တင်းတင်းကျပ်ကျပ်လိုက်နာနိုင်သည့် ကိစ္စမဟုတ်။ ယင်းမှာ လူတို့၏ အပြုအမူနှင့်ဆိုင်သည့် ကိစ္စတစ်ရပ်သာဖြစ်သည်။ လူဆိုသည်မှာ သိကြသည့်အတိုင်းပင် အပြောင်းအလဲ အလွန်မြန်သည်၊ တွေဝေသည်၊ ပိုင်းပိုင်းပြတ်ပြတ်မရှိ၊ မိုက်မဲသည်။

ကျွန်တော်တို့သည် ဒုက္ခဘုံကြီးတွင် ကျင်လည်နေကြရသည်။ ယင်းသည်ပင် ဝတ္ထုရေးဆရာတို့ ဖွဲ့နွဲ့စရာအကြောင်းအရာဖြစ်သည်။ အနာဂတ်ဆိုသည်မှာ မရေရာ၊ မသေချာ။ ကျွန်တော်တို့၏ လွတ်လပ်ခွင့်ဆိုသည်မှာလည်း အခြိမ်းအခြောက် ခံနေရသည်။ နေ့စဉ်နှင့်အမျှ စိုးရိမ်ကြောက်ရွံ့နေကြရသည်။ အလိုမပြည့်နိုင်သဖြင့် စိတ်ဆင်းရဲနေကြရသည်။ ရှေးပဝေဏဏီကပင် အငြင်းပွားစရာမလိုဟု ယူဆရသော တန်ဖိုးတို့မှာ ယခုပြောင်းလဲနေကြပြီ။ စိတ်မချရတော့။ သို့သော် ဤကိစ္စများမှာ အလွန်ကြီးကျယ်သည့်ကိစ္စများဖြစ်သည်။ သည်အကြောင်းတို့ကို ဝတ္ထုဖွဲ့လျှင် စာလေးနေမည်ဖြစ်သည်ကို ဝတ္ထုရေးဆရာတို့ သတိချပ်မိကြသည်။ ယခုမူ ပဋိသန္ဓေတားဆေးများ အစွမ်းထက်နေပြီဖြစ်ရာ ယခင်က အပျိုရည်ကို တန်ဖိုးကြီးကြီး ထားခဲ့ခြင်းတို့သည်လည်း ယခုအခါ အရာမထင်နိုင်တော့ပြီ။ ဤအကြောင်းကို ဝတ္ထုရေးဆရာများ နားလည်ထားပြီးဖြစ်ရာ မိန်းမယောက်ျားစပ်ယှက်မှုဆိုသည်မှာ မဆန်းတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် စာဖတ်သူ၏ စိတ်ဝင်စားမှုကို ဆွဲဆောင်ရန် သူတို့ဇာတ်ဆောင်များကို မိတ်လိုက်ပျော်ပါးခိုင်းလိုက်သည်။ သည်လိုလုပ်ခြင်းမှာ မသင့်ဟု ကျွန်တော်ထင်သည်။ လော့ချက်စတာဖီးက ကာမစပ်ယှက်မှုမှရသည့် စည်းစိမ်သည် တစ်ခဏတာမျှသာဟုဆိုသည်။ အကယ်၍ သူသည် ယနေ့အသက်ရှင်နေပြီး ခေတ်သစ်ဝတ္ထုများကို ဖတ်ရမည်ဆိုလျှင် သည်အမှုမျိုးတွေ ထပ်ခါတလဲလဲ ဖြစ်နေပါပကောဟု ထပ်လောင်းဖြည့်စွက်မည် အမှန်ဖြစ်သည်။

ယခုမူ ဝတ္ထုနယ်ပယ်တွင် ဇာတ်လမ်း ပဓာနဝတ္ထုတို့ ခေတ်တိမ်ကာ၊ လူသဘာဝအဖွဲ့ဝတ္ထုများဘက်သို့ အားသန်လာနေပြီ။ တကယ်ဆိုလျှင် ဝတ္ထုတွင် လူသဘာဝအဖွဲ့သည် အရေးကြီးသည်။ ဝတ္ထုထဲက လူများကို ရင်းရင်းနှီးနှီး မသိခဲ့လျှင် သူတို့အပေါ် သက်ဝင်အားနည်းကာ သူတို့ဘာဖြစ်သွားကြသည်။ သူတို့ ဘာလုပ်ကြသည်ကိုပင် လိုက်မမီနိုင်ဘဲရှိနေသည်။ သူတို့ဘာဖြစ်သွားကြသည် ဆိုသည်ထက် သူတို့သည် ဘယ်လိုလူစားမျိုးတွေဖြစ်သည်ဟု ပြရန် လူသဘာဝအဖွဲ့သို့ အလေးကဲသည့် နည်းသည်လည်း ဝတ္ထုရေးဖွဲ့သည့်နည်းတစ်

နည်း ဖြစ်ပါသည်။ သို့သော် ဖြစ်ရပ်များကိုသာ အမွှမ်းတင်သည့်(ဝါ)ဇာတ်လမ်း ပဓာနထားသည့်ဝတ္ထုများသည်လည်း ဝတ္ထုလောကတွင် နေရာရသင့်ပါသည်။ ဇာတ်လမ်းပဓာန ဝတ္ထုများတွင် **ဂီးဗလတ်**^၁၊ **မွန်တီခရစ္စတို**^၂ တို့ကဲ့သို့သော ဝတ္ထုကောင်းများ ပေါ်ထွက်ခဲ့ပါသည်။ တစ်ထောင့်တစ်ညပုံပြင်များမှ ပုံပြောသူ **ရှာရဇာတ်**^၃ သည် သူ့ပုံထဲက လူများ၏ စွန့်စားခန်းများကို မပြောဘဲ သူတို့၏ စရိုက်များ၊ လူ့သဘာဝအဖွဲ့များကိုသာ ပြောနေမည်ဆိုလျှင် ခေါင်းနှင့်ကိုယ် အိုးစားကွဲစရာ အကြောင်းရှိသည်။

ဆက်လက်ဖော်ပြမည့်အခန်းများတွင် စာရေးဆရာ တစ်ယောက်စီ၏ ဘဝနှင့် စရိုက်တို့အကြောင်းကို အကျဉ်းမျှ ရေးသားဖော်ပြမည်ဖြစ်သည်။ ဤသို့ သူတို့ဘဝအကြောင်း တစေ့တစောင်းလေ့လာခြင်းမှာ ကျွန်တော့်အာ သာဆန္ဒကို ပြေပျောက်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဖန် စာဖတ်သူအတွက်လည်း သိထားဖို့လိုမည်ဟု ယူဆသဖြင့် ရေးရခြင်းဖြစ်ပါသည်။ စာရေးဆရာသည် ဘယ်လိုပုဂ္ဂိုလ်မျိုးဖြစ်သည်ဟု သိရလျှင် သူ ရေးသားသည့်ဝတ္ထုများကို ပို၍ နားလည်နိုင်မည်ဟု ယူဆပါသည်။ ဖလောဗဲယားအကြောင်း အနည်းငယ်သိထား မှ မဒမ်ဗိုဗာရီကို ဖတ်လျှင် စိတ်အနှောင့်အယှက် ကင်းမည်ဖြစ်သည်။ ထို့အတူ အယ်မီလီဗရွန်တီ၏အကြောင်း အနည်းငယ်သိထားလျှင် ထူးဆန်းလှသည့် သူ့ဝတ္ထုအကြောင်းကို လိပ်ပတ်လည်မည်ဖြစ်သည်။ ဤစာတမ်းများကို ကျွန်တော့်အမြင်အတိုင်း ရေးခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်လည်း ဝတ္ထု ရေးဆရာဖြစ်ရာ ဝတ္ထုရေးဆရာတို့ မည်သည် သူကိုယ်တိုင် လိုက်လျှောက်သည့် လမ်းကို အကြိုက်ဆုံးဖြစ်မည်မှာ သေချာသည်။ အခြားသူများ၏ ဝတ္ထုများကိုမူ သူနည်းနှင့် ဘယ်လိုကွာသလဲဟု နှိုင်းယှဉ်ကာ ကောက်ချက်ချတတ်သည်။ ဤတွင် ပုဂ္ဂိုလ်စွဲပါနေတတ်သည်။ သူများ စာကို အကဲဖြတ်ရတွင် တရားမျှတမှု ရှိရန်ဆိုလျှင် ထိုဝတ္ထုရေးဆရာသည် သံယောဇဉ်ကင်းရမည်။ ဘက်မလိုက်သည့် စိတ် ကဲနေရမည်။ မျှမျှတတ စိတ်ထားနိုင်ရမည်။ သို့ငြားလည်း စာရေးဆရာ ဆိုသည်မှာ အကဲဆတ်သည့်ပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်လေရာ၊ ထိုစိတ်မျိုးမွေးထားဖို့ဆိုသည် မှာ အတန်ငယ်ခဲယဉ်းချင် ခဲယဉ်းလိမ့်မည်။ တခြားဝေဖန်ရေးဆရာတို့ဘက်က ကြည့်မည်ဆိုလျှင် သူတို့သည် ဖန်တီးတီထွင်သည့်ပုဂ္ဂိုလ် မဟုတ်လေရကား ဝတ္ထုရေးနည်းနိဿရည်းတို့ကို အနည်းအကျဉ်းသာသိမည်။ သို့ဖြစ်ရာ သူ၏ ဝေဖန်ချက်တို့သည် တစ်ခါတစ်ရံတန်ဖိုးမရှိ ဖြစ်တတ်သည်။ ဒက်စမွန်မက်သာသီ

၁။ Gil Blas(1618) by V.Espinel(1551-1634)

၂။ Count of Monte Cristo(1884-5) by A.Dumas(1802-70) ၃။ Scheherazade

လို စာပေလိုက်စားသူလည်းဖြစ်မည်။ လောကကြီးအကြောင်းကောင်းကောင်း သိသူဆိုလျှင်ကား သူ့ဝေဖန်ချက်မှာ မျှတနိုင်သည်။ သို့မဟုတ်လျှင်ကား ဝေဖန်ရေးဆရာသည် ဝေဖန်ရေးမှုကို ချကာ သူ့သဘောနှင့်ကိုက်ညီလာအောင် သဘောထားတစ်ရပ်ကို ကမ်းလှမ်းရန်သာရှိသည်။ ဤသို့ဆိုလျှင် ဖိနပ်ချုပ်သမားသည် အရွယ်နှစ်စားတည်းသာရှိသော ဖိနပ်နှစ်ရန်ကို ချုပ်ကာ စီးသူခြေနှင့် တိုင်းကြည့်သလို ဖြစ်လိမ့်မည်။ နှစ်ခုစလုံး မတော်ခဲ့သော် ဖိနပ်မပါဘဲ သွားဖို့ သာ ရှိတော့သည်မဟုတ်လား။

ဤစာတမ်းများကို ပြောသူနာမ်စားဖြစ်သည့် ကျွန်တော့်အနေနှင့် ရေးထားပါသည်။ ပထမဆုံးဆန္ဒမှာ ကျွန်တော်စာရင်းတင်ထားသည့် ဝတ္ထုဆယ်ပုဒ်ကို ဖတ်စေလိုခြင်းပင်ဖြစ်သည်။ သို့ငြားလည်း သူတို့၏ ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုကို မဖျက်ဆီးသလိုသဖြင့် ဝတ္ထုကြောင်းတို့ကို အစအဆုံးမဖော်ပြပါ။ ကြောင်းပေးရုံမျှသာ ကြောင်းပေးထားပါသည်။ သို့ဖြစ်ရာ စာအုပ်အကြောင်း ပြည့်ပြည့်ဝဝ ဆွေးနွေးရန် အခက်တွေ့ရပါသည်။ နောက်တစ်ချက်မှာ ဝတ္ထုကြောင်းတွင် စာရေးဆရာက စောစောစီးစီးမပြောသေးဘဲ နောက်ဆုံးကျမှ အထုပ်ဖြေပြသည့် ဇာတ်အခြေအနေများရှိပါသည်။ ကျွန်တော်ကမူ စာဖတ်သူသည် စာရင်းပါ ဝတ္ထုများကို ဖတ်ပြီးပြီဟု ယူဆကာ ကြို၍ပြောထားသည်တို့ ရှိပါသည်။ တစ်ဖန် ဝတ္ထုများ၏ အကောင်းအဆိုးတို့ကို နှစ်မျိုးစလုံးပင်မျှတအောင် ပြောထားပါသည်။ အချို့ကို အများက ဂန္ထဝင်စာကြီးပေကြီးစာရင်း သွင်းထားရာ အားလုံး သိမ်းရုံးပြီး ကောင်းပါသည်ဟု ဝေဖန်ချီးမြှောက်ခဲ့သော် စာဖတ်သူအဖို့ စိတ်အနှောင့်အယှက် ဖြစ်သွားမည်စိုးရိမ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကျွန်တော့်စိတ်တွင် မသင့်ဟုထင်လျှင် မသင့်ဟုပြောရန် ဝန်မလေးခဲ့ပါ။ စာဖတ်သူသည်လည်း ကိုယ်ပိုင်သဘောထားရှိနိုင်ပါသည်။ သူသည် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ဖတ်ကာ ဟောဒီဟောဒီအချက်တို့သည် ယုံနိုင်စရာမရှိ။ ယင်းတို့ကို ဘဝမကျ။ ဟောဒီဇာတ်ဆောင်သည် တကယ့်လူနှင့်မတူ။ ဟောဒီဖြစ်ရပ်သည် မဆီလျော်၊ ယုတ္တိမတန်။ ဟောဒီအဖွဲ့အနွဲ့သည် ငြီးငွေ့စရာကောင်းသည် စသဖြင့် ပြောချင်လိမ့်မည်။ အကယ်၍သာ စာဖတ်သူသည် ဒေါသကြီးသူ၊ စိတ်မရှည်သူဖြစ်ခဲ့သော် သူ့ကို ဝေဖန်ရေးဆရာများက ယခု သူ ဖတ်နေသည်မှာ လက်ရာမွန်စာကြီးပေကြီး ဖြစ်သည်ဟု ပြောထားသဖြင့် ထိုဝေဖန်ရေးဆရာများကို လူမိုက်တစ်စုဟု အပြစ်ဆိုလိမ့်မည်။ သူသည် အကယ်၍သာ ယဉ်ကျေးသိမ့်မွေ့သူဖြစ်ခဲ့သော် ငါမို့ဒီစာအုပ်ကို ဖတ်မိလေခြင်းဟု သူ့ကိုယ်သူ အပြစ်တင်ကာ ဒါတွေဟာ တို့အကြိုက်မဟုတ်၊ တို့နှင့်မဆိုင်ဟု ယူဆမည်ဖြစ်သည်။ သို့မဟုတ်ဘဲ သူသည်

ပင်ကိုသဘာဝအရ ဇွဲနပ်ကြီးသူဖြစ်ခဲ့သော် အစအဆုံးဖတ်လိမ့်မည်။ သို့သော် ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှုကား ရမည်မဟုတ်။ ရွှင်မြူးနိုင်မည်မဟုတ်။ ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ ကျေနပ်နှစ်နပ်နှင့် နှစ်သိမ့်မှုအရယူရန် ဖတ်ခြင်းသာဖြစ်သည်။ စာဖတ်သူအား ကျေနပ်နှစ်သိမ့်မှု မပေးနိုင်ခဲ့လျှင် ထိုဝတ္ထုသည် တန်ဖိုးမရှိနိုင်တော့ပြီ။ ဤနေရာတွင်မူ စာဖတ်သူသည်သာလျှင် ဝေဖန်ရေးဆရာဖြစ်သွားသည်။ အကြောင်းမှာ စာဖတ်သူသည် သူ့အကြိုက်ကို သူ သိသောကြောင့်ပင်။ ထိုအခါ စာရေးဆရာက သူ့ဘက်ကရော စာဖတ်ပရိသတ်ဆီမှ တောင်းဆိုရော မရှိထိုက်ဘူးလားဟု မေးလိမ့်မည်။ သို့မှသာ သူ့ဘက်ကိုယ့်ဘက် တရားမျှတမည်မဟုတ်လား။ စာရေးဆရာဘက်က တောင်းဆိုချက်မှာ ဤသို့ဖြစ်လိမ့်မည်။ စာဖတ်သူသည် စာမျက်နှာ သုံးလေးရာရှိသည့်စာအုပ်တစ်အုပ်ကို အာရုံစိုက်ဖတ်နိုင်သည့်သတ္တိ အနည်းငယ်ရှိဖို့လိုသည်။ စာရေးဆရာဖန်ဆင်းထားသည့် ဇာတ်ကောင်တို့ကြုံရသည့် စွန့်စားခန်း၊ ဒုက္ခအထွေထွေ၊ ဝမ်းနည်းဝမ်းသာဖြစ်ခြင်း၊ အတိဒုက္ခရောက်ခြင်း စသည့်လူ့လောကသဘာဝကို စိတ်ဝင်စားနိုင်ဖို့ ဓာတ်ခံရှိရမည်။ ဤကဲ့သို့သော ပြင်ဆင်မှုမျိုးမရှိဘဲ သူ့ဘက်က ပေးစရာရှိသည်ကို မပေးနိုင်လျှင်ကား ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ဆီမှ တစ်စုံတစ်ရာမျှော်လင့်စရာ မရှိနိုင်။ သို့မဟုတ်လျှင်မူ ဝတ္ထုကို လုံးလုံးမဖတ်သည်ကမှ ကောင်းလိမ့်မည်။ ဝတ္ထုဆိုသည်မှာ တကယ်တော့ မဖတ်မနေ ဖတ်ရမည့်စာမဟုတ်။ ဝတ္တရားအရလည်း ဖတ်ရမည့်စာမျိုးမဟုတ်။ ။

တွမ်ဂျုန်း

[ဇာတ်လမ်းအကျဉ်း]

အင်္ဂလန်ပြည် ဆမ်းမားဆက်ရှိုင်ယာတွင် အောလဝပ်သီအမည်ရှိ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက် နေထိုင်လျက်ရှိသည်။ သူသည် နှလုံးကောင်းရှိသည်။ လယ်ယာမြေအများအပြား ပိုင်ဆိုင်သဖြင့် ချမ်းသာသည်။ သူနှင့်အတူ အသက်သုံးဆယ်ကျော်ရှိ နှမဖြစ်သူ ဗရစ်ချက်နေသည်။ ဗရစ်ချက်သည် ရုပ်ရည်ကားမလှ။ သို့သော် အရည်အချင်းရှိသည်။

တစ်နေ့တွင် မစ္စတာအောလဝပ်သီသည် လန်ဒန်မြို့တွင် သုံးလမျှနေထိုင်ရာမှ တောအရပ်သို့ ပြန်အလာတွင် သူ့အိပ်ရာပေါ်တွင် အနီးကြမ်းဖြင့် ပတ်ထားသော မွေးစကလေးငယ်တစ်ယောက်ကို တွေ့ရသည်။ ဘာလုပ်ရမှန်း ပင်မသိတော့ဘဲ အံ့အားသင့်မိသည်။ သို့ငြားလည်း မိဘဆိုး ဖဘဆိုးလေးအပေါ် ကရုဏာသက်ကာ ထိန်းကျောင်းရန် သူ့နာပြုဆရာမတစ်ယောက် လိုလာသည် နှင့်အိမ်စေ မစ္စတာဒယ်ဗိုရာဝစ်လကင်းအား အရှာခိုင်းသည်။ ဒယ်ဗိုရာက မိဘမဲ့ကလေးကို ဘုရားရှိခိုးကျောင်းအဆောင်မှူး တံခါးဝ၌ ပစ်ထားလိုက်ရန်ပြောသည်။ သို့သော် မစ္စတာအောလဝပ်သီ၏ ကြင်နာမှုက အနိုင်ရသွားသည်။

မနက်လင်းသော် မိဘမဲ့ကလေးငယ်ကို သူ့နှမအား ပြလိုက်သည်တွင် နှမဖြစ်သူ ဗရစ်ချက်က အစ်ကိုကြီး၏ စိတ်နှလုံးကောင်းရှိပုံကို ချီးကျူးပြီးနောက် သူ့သားအရင်းလို ထိန်းသိမ်းမွေးမြူပါမည်ဟု ဆိုသည်။ မစ္စတာဝစ်လကင်းသည် ထိုကလေးအကြောင်းကို ရွာထဲတွင် စုံစမ်းသည်။ အစေခံမတစ်ယောက်ဖြစ်သည့် ဂျင်နီဂျုန်းက သူ့ကလေးဖြစ်ပါသည်ဟု ဝန်ခံသည်။

ထိုအခါ အောလဝပ်သီက သူ့အား ရွာမှ နှင်ထုတ်လိုက်သည်။

မစ္စဗရစ်ချက်သည် ပင်စင်စားဗိုလ်ကြီး ဗလီဖီးကို လက်ထပ်လိုက်သည်။ မကြာမီကပင် ကလေးတစ်ယောက်အမေဖြစ်လာသည်။ အောလဝပ်သီက မိဘမဲ့ကလေးအား ထိန်းကျောင်းပြုစုရန် တာဝန်ပေးသဖြင့် ဗရစ်ချက်သည် ထိုကလေးငယ်ကို ပြုစုပျိုးထောင်ပေးရသည်။ သူ့ကို အောလဝပ်သီက သောမတ်ဂျွန်းဟု အမည်ပေးသည်။ များမကြာမီပင် အောလဝပ်သီ၏ အမွေကို မျှော်လင့်ရင်းပင် ဗိုလ်ကြီးဗလီဖီးသည် ဝက်ရူးပြန်ကာ ကွယ်လွန်သွားသည်။ သို့ဖြစ်ရာ ဖတဆိုလေးနှစ်ယောက်မှာ မြေပိုင်ရှင်ကြီး အောလဝပ်သီ၏ အရိပ်အာဝါသ၌ ကြီးပြင်းခဲ့ကြရသည်။

သူ့အသက် ဆယ်လေးနှစ်ရှိလျှင်ပင် တွမ်ဂျွန်းသည် လူရည်လည်လှပြီ။ မကောင်းမှုမှန်သမျှကို ကျူးလွန်လာသည်။ သူ မွေးလာသည်မှာ စက်တိုင်တက်ဖို့ မွေးလာသလားပင် အောက်မေ့ရသည်။ တွမ်ဂျွန်းသည် သစ်သီးခြံတစ်ခုကို ဝင်၍ဓားပြတိုက်သည်။ ဘဲတစ်ကောင် ခိုးသည်။ ဗလီဖီးငယ်၏ အိတ်ထဲမှ ပိုက်ဆံနှိုက်တတ်သည်။ ဗရစ်ချက်၏ သား ဗလီဖီးငယ်သည် အရွယ်နှင့် မလိုက်အောင်ပင် အမြော်အမြင်ရှိသည်။ ဘုရားတရား ကြည်ညိုသည်။ တွမ်ဂျွန်းကား သူနှင့်ဆန့်ကျင်ဘက်ဖြစ်သည်။ ဗလီဖီးငယ်ကောင်းသလောက် သူက ဆိုးသည်။ သူ့အဖော် ခြံစောင့်ကြီးအတွက် ထမင်းဟင်းများ ခိုးပေးသည်။ နောက်ဆုံးတွင် သူတစ်ယောက်တည်းသာ အပြစ်မှန်သမျှ ပုံကျခံရသည်။

ဘုန်းကြီး မစ္စတာသွက်ကမ်သည် သူငယ်နှစ်ယောက်ကို စာပေသင်ကြားပေးရသည်။ ခွဲခြားမှုမရှိစေရဟု အောလဝပ်သီက မှာကြားထားသည်။ သို့သော်လည်း ဗလီဖီးငယ်ကို ကြင်နာ၍၊ တွမ်ဂျွန်းကို ငေါက်ငမ်းရိုက်နှက်ကာ ဆုံးမသည်။ ဗလီဖီးငယ်သည် ပေးသမျှစာကို အာဂုံဆောင်နိုင်သည်။ ဘုရားတရားကြည်ညိုသည်။ သို့ဖြစ်ရာ မျက်နှာသာပေးခံရသည်။ တွမ်ဂျွန်းကား စာမရရှိမျှမက ပြောဆိုဆုံးမသည့်စကားကို နားမထောင်။

တွမ်ဂျွန်းသည် အသက်နှစ်ဆယ်ရှိလာသည့်အခါ အိမ်နီးချင်းစတိုင်ယာ ဝက်စတင်၏ အမေလိုက် အဖော်တစ်ယောက်ဖြစ်သည်။ မစ္စတာဝက်စတင်၏ တစ်ဦးတည်းသောသမီး ဆိုဖီယာဝက်စတင်သည် တွမ်ဂျွန်း၏ ချစ်မေတ္တာပန်းကို ပန်ဆင်ရလေသည်။ တွမ်သည် ဆိုဖီယာကို ချစ်သည်။ သို့သော်လည်း သူ့ကို ပိုင်ဆိုင်ခွင့်ရဖို့ကား မမျှော်လင့်။ စိတ်ထက်သန်ခြင်းလည်းမရှိ။

တစ်နေ့တွင် ဆိုဖီယာနှင့် အမေလိုက်ကြစဉ် ဆိုဖီယာ၏ မြင်း ဗွေဖောက်ကာ ဆိုးလာပြီး အန္တရာယ်ဖြစ်တော့မည်ကို သိသဖြင့် ဝယ်၍ကယ်ရာ တွမ်မှာ

တွမ်ဂျန်း

အနာတရဖြစ်ရသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုဖီယာတို့အိမ်တွင် သုံးလေးပတ်သောင်တင် နေခဲ့သည်။ ထိုအခါတွင်မှ သူ့အချစ်သည် ငွားငွားစွင့်စွင့် ပွင့်လန်းလာသည်။ ဆိုဖီယာကလည်း သူ့အပေါ် ကြင်နာမြတ်နိုးသည်ကို သိခွင့်ရလာသည်။ သို့ ငြားလည်း သူတို့နှစ်ယောက် နီးရဖို့ အကြောင်းမမြင်။ သူ့အဖေ စက္ကိုင်ယာ ဝက်စတင်က သဘောတူနိုင်မည်မဟုတ်။ ဆိုဖီယာ၏ အချစ်ကို ရယူဖို့ တခြား နည်းလမ်းများဖြင့် ကြိုးစားရန် စိတ်ကူးမထည့်မိ။

ထိုအချိန်တွင် မစ္စတာအောလပ်သီ အပြင်းအထန် နေမကောင်းသည့် သတင်းဆိုးကို တွမ်ဂျန်းသိရသည်။ ထိုအခါ ဆိုဖီယာအား ချစ်ခဲ့သည့် အချစ် စိတ်တို့ လွင့်စဉ်ပျောက်ကွယ်သွားကာ အလောတကြီး အိမ်သို့ ပြန်လာခဲ့သည်။

သူ့အဖေကြီး မသေနိုင်တော့ဟု သိရသည့်ည၌ တွမ်သည် ဝမ်းသာ လွန်းသဖြင့် အရက်သောက်လေသည်။ ထိုအချိန်မှစ၍ သူသည် အရက်ကို စွဲ လာသည်။ အရက်သမား ဖြစ်မှန်းမသိဖြစ်လာသည်။ ဗလီဖီးငယ်၏ အမေ ဗရစ်ချက်သည် အစ်ကိုကြီး အောလပ်သီကို ပြုစုရင်းပင် မမျှော်လင့်ဘဲ သေဆုံးသွားသည်။ တွမ်နှင့် ဗလီဖီးငယ်တို့သည် မသင့်မြတ်ကြတော့။ ဗလီဖီး ငယ်က တွမ်အား မိမိစစ်ဖမစစ်သားဟု ဆိုသည်။ ထိုအခါ သူတို့သည် ထိုးပုတ် သတ်ဖြတ်ကြသည်။

ယခုသော် အိမ်နီးချင်း စက္ကိုင်ယာဝက်စတင်ကလည်း သူ့သမီး ဆို ဖီယာနှင့် တွမ်ဂျန်းတို့ မေတ္တာရှိနေကြမှန်းသိသွားသည်။ ထို့ကြောင့် ဆိုဖီယာ အား သူ့ အလွန်စက်ဆုပ်သည့် ဗလီဖီးငယ်နှင့်ပေးစားရန် အဖေကြီးက စီမံ သည်။ ဗလီဖီးငယ်သည် အခွင့်ကောင်းယူကာ မစ္စတာအောလပ်သီအား တွမ် ဂျန်းတစ်ယောက် အရက်သမားဖြစ်နေကြောင်း တိုင်တန်းသည်။ တွမ်သည် တတ်အားသမျှ အပြစ်မှန်သမျှ သူ့အပေါ်မကျအောင် ခုခံကာကွယ်သည်။ သူတို့ ချစ်ကိစ္စကို မစ္စတာဝက်စတင် သိသွားသဖြင့်လည်း သူ စိတ်မချမ်းသာလှ။

နောက်ဆုံးတွင် မစ္စတာအောလပ်သီသည် တွမ်ဂျန်းအား အတင့်ရဲ စွာပင် အမျိုးကောင်းသမီးငယ်အား ခိုးပြေးမည်ကြံစသဖြင့် သူ့အိမ်မှ မျက် ကွယ်ရာသို့ နှင်ထုတ်လိုက်သည်။ တွမ်သည် မျက်ရည်စက်လက်နှင့် သူ့အဖေ ကြီး၏ လက်ကို နမ်းရှုပ်ကာ ထွက်ခဲ့ရသည်။ အောလပ်သီက သူ့အား ပေါင်ငါးရာပေးလိုက်သည်။ သို့သော် တွမ်လက်မှ သူ့ခိုးလုသွားသဖြင့် ဒုက္ခ ရောက်ရပြန်သည်။

ထိုအချိန်တွင် ဆိုဖီယာတစ်ယောက်မှာလည်း စိတ်ဆင်းရဲနေရလေ သည်။ ဗလီဖီးငယ်နှင့် လက်မထပ်ချင်။ ထွက်ပြေးမှသာ ဗလီဖီးငယ်လက်မှ

နိဂုံးစကား

တာကြသည်။ သို့သော်လည်း ညီအစ်မနှစ်ယောက်တွင် တစ်ယောက်သာစာရေးဆရာ ဖြစ်လာသည်။ ကက်ဆင်ဒရာနှင့်ဂျိန်း၊ ဖီယိုဒေါ့နှင့်မိုက်ကယ်တို့ ဖြစ်သည်။ ဝတ္ထုရေးဆရာကောင်းဖြစ်ရန် ဖန်တီးနိုင်သည့် အရည်အချင်းသာ မဟုတ်။ ချက်ချင်းသိမှတ် မြင်တတ်သည့် အရည်အချင်းရှိရမည်။ အတွေ့အကြုံကို အမြတ်ထုတ်နိုင်စွမ်း ရှိရမည်။ လူ့သဘာဝကို စိတ်ဝင်စားသူ ဖြစ်ရမည်။ သည်အရည်အသွေးများ ပေါင်းစပ်လိုက်တော့မှ သူဖြစ်ချင်သည့်စာရေးဆရာမျိုး ဖြစ်လာနိုင်မည်။ သို့သော် ဤအရည်အသွေးတို့သည် တစ်ဖန်ထုံးဆင်း ညီအစ်ကို ညီအစ်မနှစ်ယောက်တွင် တစ်ယောက်၌သာ ဘာကြောင့် စုပုံနေရသနည်း။

မမျှော်လင့်နိုင်ဘဲ ဘာကြောင့် တောဘုန်းကြီးတစ်ဦး၏သမီး၊ မထင်ရှားသော ဆရာဝန်တစ်ယောက်၏သား၊ အမှုသေးလေးများ လိုက်သည့် ရှေ့နေတစ်ယောက်၏သား၊ မတည်ငြိမ်သော အစိုးရရုံစာရေး တစ်ယောက်၏ သားတို့တွင် စာရေးဆရာဖြစ်နိုင်သည့် အရည်အသွေးများ ရှိနေကြရသလဲ။ ကျွန်တော်ကား အဖြေရှာမရနိုင်တော့ပြီ။ သူတို့တွင် သူမတူသည့် အစွမ်းအစများ ဘယ်လို ရလာသလဲ။ ဘယ်သူမှ တပ်အပ်သေချာ မပြောနိုင်။ သူတို့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေး ပေါ်၌သာ တည်သည်ဟု မှန်းဆရသည်။ တစ်ဖန် တစ်ဦးချင်း၏ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဆိုသည်မှာလည်း လေးစားဖွယ် ဂုဏ်အင်္ဂါနှင့် ဆိုးရွားသော ချွတ်ယွင်းချို့တဲ့ချက်တို့ ပေါင်းစပ်ရာမှ ဖွံ့ဖြိုးလာခြင်းဖြစ်သည်။ သို့သော် ခြွင်းချက်ကား အနည်းငယ်ရှိနိုင်သည်။

အနုပညာရှင်တစ်ယောက်၏ အစွမ်းအစ သို့မဟုတ် ပါရမီသည် အပူပိုင်းသစ်တောထဲမှ သစ်ပင်တစ်ပင်ပေါ်တွင် အလေ့ကျ နားလာသော သစ်ခွပန်းမျိုးစေ့နှင့် တူသည်။ ထိုသစ်ပင်ထက်တွင် အာဟာရလည်း တစ်စက်မျှမရဘဲ လေထဲတွင် အလွန်ထူးဆန်းလှပသည့် ပန်းပွင့်လေးတစ်ပွင့် ဖူးပွင့်လာသလို စာပေလောကတွင် ဖူးပွင့်လာခဲ့ရသည်။ သို့တိုင်အောင် ထိုသစ်ခွပန်း ကပ်မှီသည့် သစ်ပင်သည် ခုတ်လှဲခံရကာ သစ်စက်တစ်ခုသို့ ရေမျောသစ်အဖြစ် ရောက်လာသည်။ သို့သော်လည်း အလွန်ထူးဆန်းလှပသည့် ပန်းပွင့်လေးတစ်ပွင့် ဖူးပွင့်ရာ ထိုအပင်၏ သစ်သားသည် အခြားကမ္ဘာဦး သစ်တောများမှ သစ်သားတို့နှင့် ဘာမှ မခြားနားလှချေတကား။ ။

ဆရာကျော်အောင် (၁၉၂၇-၂၀၀၀)

ပခုက္ကူမြို့ ပေါင်းလောင်းရှင်ရပ် အဖ ဦးကြင်မောင်၊ အမိ ဒေါ်တင်မြင့်တို့က ၁၉၂၇ ခုနှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၂၈ ရက်နေ့တွင် မွေးဖွားသည်။ ငယ်မည်မှာ အောင်ကြည်၊ အမည်ရင်း ဦးကျော်အောင်ဖြစ်သည်။

ငါးနှစ်အရွယ်မှ ရှစ်တန်းအောင်သည်အထိ ပခုက္ကူမြို့ ဝက်စလီကျောင်းတွင် ပညာသင်ကြားသည်။ ရှစ်တန်းအောင်သည့်နှစ်တွင် စစ်ဖြစ်သည်။ ၁၉၄၆ တွင် တက္ကသိုလ်ဝင်စာမေးပွဲ အောင်မြင်ပြီး ဆေးတက္ကသိုလ်သို့ တက်ရောက်သည်။ သို့သော် နောက်ပိုင်းတွင် ဝိဇ္ဇာပညာရပ်သို့ ပြောင်းလဲသင်ကြားသည်။ ၁၉၅၄ တွင် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ဝိဇ္ဇာဘွဲ့ရရှိသည်။

၁၉၄၄ ခုနှစ်တွင် ဗမာ့တပ်မတော်သို့ ဝင်သည်။ ပဉ္စမပတ်ဗိုလ်သင်တန်း တက်သည်။ ၁၉၄၅ ခုနှစ် ဖက်ဆစ်တော်လှန်ရေးတွင် တိုင်း(၁) ၁၀၃ တပ်ရင်း၌ ပါဝင်တိုက်ခိုက်ခဲ့သည်။ ပခုက္ကူခရိုင် ပြည်သူ့ရဲဘော်အဖွဲ့အတွင်းရေးမှူး (၁၉၄၆)၊ ဗမာနိုင်ငံလုံးဆိုင်ရာ ကျောင်းသားသမဂ္ဂအမှုဆောင် (၁၉၄၇-၁၉၄၉)၊ စာပေသစ်မဂ္ဂဇင်း အယ်ဒီတာအဖွဲ့ဝင် (၁၉၅၀)၊ မြန်မာ-ဆိုဗီယက်ယဉ်ကျေးမှုအသင်း၏ အတွင်းရေးမှူး (၁၉၅၂-၅၃)၊ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်ဌာန (၁၉၅၅-၅၆)၊ သမိုင်းကော်မရှင် (၁၉၅၆-၅၇)၊ တက္ကသိုလ်ဘာသာပြန်နှင့် စာအုပ်ထုတ်ဝေရေးဌာန (၁၉၅၇-၈၇) တို့တွင် တာဝန်ထမ်း

ဆောင်ခဲ့သည်။

မြန်မာစာအဖွဲ့ အဖွဲ့ဝင်၊ ပခုက္ကူဦးအုံးဖေစာပေဆု ရွေးချယ်ရေး အဖွဲ့ဝင်၊ အမျိုးသားစာပေဆု စိစစ်ရွေးချယ်ရေး ကော်မတီဝင်၊ မြန်မာနိုင်ငံ စာပေနှင့် စာနယ်ဇင်းအဖွဲ့ ဥက္ကဋ္ဌ (၂၂-၆-၁၉၉၈ မှ ၁၃-၂-၂၀၀၀ ထိ) ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

၁၉၄၇ တွင် ပြည်သူ့ရဲဘော်ဂျာနယ်၌ စာ စတင်ရေးသည်။ ပင်ကိုရေး ဝတ္ထုများတွင် နိဗ္ဗာန်ဘုံပျောက်ဆုံးခြင်း၊ အနီထဲက ကြယ်ဖြူပွင့် နှင့် သမဂ္ဂအလံတော်အောက်ဝယ် တို့သည်လည်းကောင်း၊ ဘာသာပြန်ဝတ္ထု များတွင် ကူလီ၊ မြစ်ကမ်းပေါ်က စက်ရုံကလေး၊ အမှောင်ခေတ်က ချစ်သူများ၊ နှလုံးလှဆရာဝန်၊ ချုံကင်း၊ မာကိုပိုလို၊ အကောင်းမြင်သမား တို့သည် လည်းကောင်း၊ ခရီးသွားမှတ်တမ်းအဖြစ် ဓားလွတ်ကိုင့် ဆာမူရိုင်း၏ ကိုကာ ကိုလာယဉ်ကျေးမှု နှင့် ဟောင်ကောင်နေဦးညများသည်လည်းကောင်း၊ ကျမ်းစာအုပ်များတွင် မတ်ဝါဒလမ်းညွှန်၊ လူ့သမိုင်း၊ ကမ္ဘာ့ဂန္ထဝင် တစ်ဆယ်နှင့် ကမ္ဘာကျော် ၁၀၀ (ညွန့်ကြူး၊ မင်းကျော်တို့နှင့် ပူးတွဲရေး)တို့သည် လည်းကောင်း ထင်ရှားသည်။ တောရိုင်းမြေ [၁၉၆၇ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်)]၊ အရေးကြီးပြီ သွေးစည်းကြစို့၊ [၁၉၇၁ အမျိုးသားစာပေဆု (ဝတ္ထုရှည်)]၊ အို ဂျေရုဆလင် [၁၉၉၅ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်၊ သုတ)]၊ နေဝင်ဘုရင်များ [၁၉၉၈ အမျိုးသားစာပေဆု (ဘာသာပြန်၊ သုတ)]၊ ရရှိခဲ့သည်။ ၁၉၈၆ တွင် နိုင်ငံ့ဂုဏ်ရည် ဒုတိယအဆင့်၊ ၁၉၉၉ ခုနှစ် စက်တင်ဘာ ၂၄ ရက်တွင် အရှေ့တောင်အာရှစာပေဆု (S.E.A Writers Award) ချီးမြှင့်ခံရသည်။

၂၀၀၀ ပြည့်နှစ် ဖေဖော်ဝါရီ ၁၃ ရက် ညနေ ၄ နာရီတွင် ရန်ကုန်မြို့ ၌ ကွယ်လွန်သည်။

